

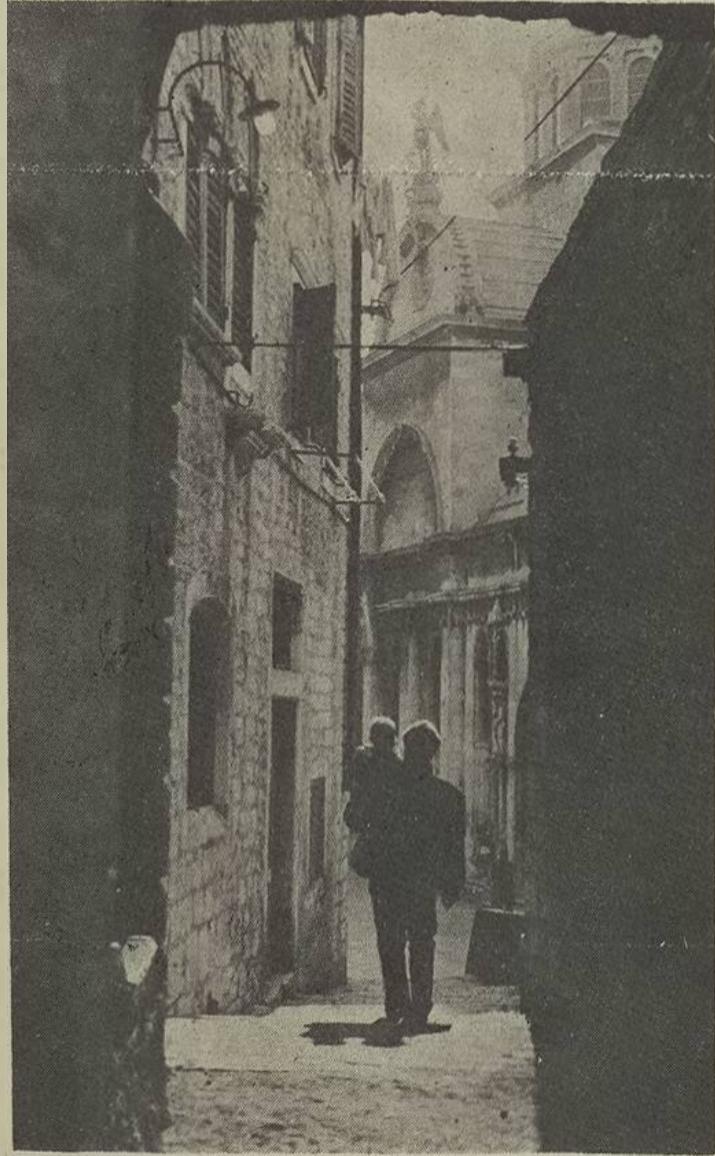
GLASILO SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA OPĆINE ŠIBENIK

GOD. XXV.
BROJ 1168

IZDAVAC: INFORMATIVNI CENTAR
Sibenik, 11. siječnja 1986.

CIJENA
40 DIN

Krleža o Brešanu i o rušenju Tommaseova spomenika

U svjetlu i tami

Dvije generacije u istom koraku zajedno izlaze iz mraka. Ne simboličnog, već stvarnog. Gradi ga visina kamenih kuća i uska ulica, volat. Koraci prolaze stoljećima uvijek drukčiji, a kamen, Jurjeva katedrala stoje gotovo isti. Kao da se žele pridružiti svjetlu i tami u vječnosti. Zvuči otužno, možda dosadno i kvazipesnički, ali nema izbora — tako jest.

Snimio: VILSON POLIĆ

OSVRT

Zagledavanje u budućnost

Premda podsta indicija navodi na zaključak da šibenski proizvodno-prerađivački i uslužni udruženi rad neće u ovoj godini stajati na obilatim finansijskim nogama kao što je to bio slučaj u dirlje prohujale godine, ipak, pesimizmu nema mjesta. Prošla je godina, zna se, bila jedna od najizdašnijih u poslijeratnom šibenskom privredivanju, koje se ne ogleda samo i isključivo u povelikom ostatku dohotka, već i u činjenici da je oko tisuću i sto Šibendana našlo sebi radno mjesto i da su — a to u mnogim drugim komunama doista nije bilo tako ili toliko obilato — realni osobni dohoci porasli za sasvim prijestojnih sedam posto. Skepsići će kazati da se ta obilost dobrano temeljila na »deviznoj podlozi«, bilo je, dakako, i toga, ali je ne-prijepono da je i šibenski proizvođač dao svoj prilog tom i takvom stanju. Činjenica da su zabilježeni gotovo zanemarljivi minusni poslovni finansijski učinci, da su SOUR »Boris Kidrić« i Tuornica elektroda i ferolegura vršno poslovali, da je već poslovno solidna »Slobodna plovida« i dalje finansijski čvrsta, da SOUR »Šibenka«, kao konglomerat proizvodnje, prerađe i usluga dobro »plovi« itd. ima se razloga iskazati zadovoljstvo prošlogodišnjim privredivanjem. Kako će biti u ovoj godini — teško je unaprijed kazati, vjerojatno će biti teže nego lani, ali — stručnjaci i vršni poznavaoци šibenskih privredničkih prilika tako predskazuju — nekom pesimizmu, globalno govoreći, doista nema mjesta. A predstojeći nam bolje raditi, jače zasukati rukave, više stedjeti...

**Nepoču-
dnost druga
Jesenjina**

**„Žive slike“ svijetlih
novogodišnjih blagdana**

AKTUALNOSTI

Zaštita u kući i na radnom mjestu

Samozaštita i uzajamna zaštita u kući i na radnom mjestu središnja je tema ovogodišnje akcije NNNI. Kompletni programi aktivnosti trebaju se dostaviti Koordinacijskom odboru za ONO i DSZ do 15. siječnja. U sklopu završnih aktivnosti posebno će se obilježiti Dan civilne zaštite 20. lipnja

Ovogodišnja akcija "Ništa nas ne smije iznenaditi" ustvari je nastavak proklogodišnjih akcija na planu samozaštite i uzajamne zaštite u kući i na radnom mjestu. U okviru akcije potrebno je sagledati i ocijeniti djelotvornost zaštitnog i samozaštitnog sistema u stanbenoj i poslovnoj zgradi, javnom objektu, s tim što treba posebice provjeriti kako je organizirana i osposobljena civilna zaštita i zaštita od požara

Završne akcije odvijat će se u lipnju (mjесецu zaštite od požara), kada će se posebno obilježiti Dan civilne zaštite 20. lipnja. Međutim, kako još mnogi subjekti akcije nisu do stivali kompletne planove djelatnosti (rok je bio do 31. listopada prošle godine), to smo razgovarali s Goranom Baranovićem, predsjednikom Koordinacijskog odbora za ONO i DSZ Općinske konferencije SSSNH Sibenik, koji nam je rekao:

— Sve akcije iz prošle godine prenose se u ovu godinu do lipnja mjeseca, kada smo

planirali završne aktivnosti u akciji "NNNI-86". To je posebno važno zbog toga, što u tom mjesecu trebaju biti završene i sve pripreme za turističku sezonu, pa će ova akcija ustvari biti generalna proba (posebice na planu ONO i DSZ). Smjernice za provođenje aktivnosti dostavili smo svim mjesnim zajednicama, radnim, samoupravnim i društveno-političkim organizacijama, ali je malo njih do danas dostavilo kompletnе programe aktivnost do završnih akcija. Zato smo odlučili, da se planovi trebaju dostaviti do

15. siječnja, a svi oni, koji to do tog roka ne učine, bit će javno progovorani.

Socijalistički savez usmjeravaće će i uskladivati sve aktivnosti, te mobilizirati sve radeće ljudi i građane u provođenju akcije, budući da je ostvarivanje društvene samozaštite redovita društveno-politička aktivnost

LJ. JELOVČIĆ

IN MEMORIAM

**Zvonimir
Cukrov**

U srijedu 1. siječnja umro je u blozgradskoj bolnici u 73. godini života ZVONIMIR CUKROV, nosilac Partizanske spomenice 1941 godine.

Vod u ranoj mladosti upređuju se za bošnju radničku klase i Komunističku partiju Jugoslavije, a za slavljenje vojnog roba 1936. godine i kasnije, bio je zbor aktivnog političkog radnog osvrtivača i zatvarač od venaradnog režima.

Nakon kapitulacije stare Jugoslavije aktivan se uključuje u narodnooslobodilački pokret, prikuplja oružje i municiju, te prvo aktivnosti za skrivanje raznog materijala. Na Šrimi organizira smještaj za 20 ilegala s otoka Prvića. Nedugo zatim prelazi u Ustinku, pa je u listopadu 1941. godine rukovodilac udarne grupe koja vrši oružani napad na jednu Italijansku patrolu. Tom prilikom likvidirana su dva Italijana vojnika, a on je u odsutnosti osuđen na smrtnu kaznu strijeljanjem.

Kralem studenoga 1941. odlazi u Šku u bataljon "Marko Orešković", a tza logor se naleti u Pratečem vodu Glavnog štaba Hrvatske. Nakon kapitulacije Italije na dužnosti je u Kranjcu područje za Hrvatsko primanje i Kvaternarsku naložje. Studenoga 1943. zarobljen je od Njemaca i odveden u logore u Austria i Njemačku. Krajam 1944. predoden je u Zagreb u jedan zatvor, odakle biće i prisključenje se narodnooslobodilačkoj vojsci.

Nakon oslobodenja zemlje dojavljuje u bolnici, a zatim radi u Industriji "Krk" i gradičinskom poduzeću "Zgradnjac". Zbog hlačastog umirovljen je 1956. godine.

Za zaužluge u ratu i mjerne dopaskoj izgradnji odlikovan je hrvatskim odlikovanjima i priznanjima.

Pogreb Zvonimira Cukrova obavljen je 6. siječnja na gradskom groblju Kvarn.

je li moguće?

NAUČNO - FANTASTIČNA ADMINISTRACIJA

Administracija je jedna fantastična stvar. Ustvari — naučno-fantastična! Nešto poput dolaska Marsijanca ili intenzivnog života dvadeset hiljada milja pod morem. Tko to (administraciju) može "uhvatiti", taj može i konstruirati leteći lanjur i obići par susjednih (bar) galaksija.

Nedao vam bog da dospijete u kakve bilo odnose s tom našom administracijom. Izaći bez posljedica nećete, to vam je jasno. Drugo stanje (uma) je najmanje što vam se može desiti.

Moglo bi se ispisivati čitave novine vezane uz "slučajevu" administraciju o kojoj je riječ. Mi ćemo se ovaj put ograničiti na jedan. Tako, prosječan, ni gori ni bolji. To jest — ima i gorih. Za utjecu.

Ivan Strika pok. Ivana iz Zlarina naslijedio je od svojih starih čestice zemlje na Šrimi i Zlarinu, a uz njih graniče i čestice zemlje koje su dobili nasljednici njegova pokojnog strica, odnosno strine. Kako su se ti nasljednici odrekli nasljedstva u korist Šibenske općine, Ivan Strika je došao na ideju da svoje parcele službeno razgraniči s onima koje je tako, stjecajem okolnosti, dobio Općina. Koristeći se pozitivnim pravilim propisima i mogućnostima, a preko Katastra, odnosno Općinskog suda, Ivan Strika je tražio registriranje diobe i to na način da je kavaljerski ponudio Općini da uzme parcele koje želi, i što se položaja u veličine liče. Cilj mu je samo da zna što je njegovo.

Rilo je ta početkom zadnje godine prošlog desetljeća, u martu, 1970.

Brzo će mali 1986.

U međuvremenu, s Katastrom, odnosno Općinskim sudom, dopisivali su se malo javni pravobranilac, malo Općina, prepiska (ustvari jednosmjerna) se obavljala u prosjeku jednom godišnje. S pauzom 1980. Znati: sedamdeset i devele (Pravobranilaštvo — Katastr), osamdeset i prve (Pravobranilaštvo — Katastr), osamdeset i druge (Strika — Pravobranilaštvo). Osamdeset i treće piše Strika Republičkoj geodetskoj upravi (s molhom da autoritetom "drugostepene vlasti" posjeti rješenje predmeta u Oprinskom zavodu za katastar u Sibeniku), iste godine obraća se i Sekretarijatu za upravno-pravne poslove Zajednice općina Split, a ovaj, vec petnaestak dana (bravo!) iza piše rečenom katastru. Pa za dvadesetak dana opet, s napomenom da se u međuvremenu, nije odgovorio.

Nije ni poslijepot, ali nema veze.

Idemo dalje.

Pitanjem "Da li pod ovim svodom nebeskim na kugli zemaljskoj postoji zemlja u kojoj se ne poštju zakoni?" i odgovorom, potvrđnim i u stilu epske narodne pjesme, vlasnik zemlje i Ideje o registriranju diobe osamdeset i četvrti se sad već ogorčen obratio Saboru SRH. Komisiji za predstavke i pritužbe. I tek kad je ta Komisija pisala našem Katastru, ovaj je dao znak života od sebe.

Konačno, slvar se počela rasplitati početkom prošle, 1985. godine. A rasplitala se, opet, točno godinu dana s tim što nismo uvjereni da su stranke do danas dobile i konačan dokument o svemu, mada znamo da je taj, dozvoljeno jednostavni, predmet rješen.

Neće biti čudo akom se napuni sedam (7) godina od pokretanja postupka od strane (kako se to lijepe kaže), Ivana Strike. Covjeka koji samo zna što je red i koji je taj red samo htio poštovati.

Cudan čovjek ustvari.

Cudak!

JORDANKA GRUBAĆ

PITALI SMO

Mnogo lakše budućim delegatima

Delegatski izbori za članove delegacija i delegata skupština društveno-političkih organizacija i SIZ-ova održat će se od početka ožujka do kraja travnja ove godine. O radu dosadašnjih odbornika - delegata i zadacima novoizabranih razgovarali smo s odbornikom Društveno-političkog vijeća Skupštine optine Sibenik MIRKOM SPAHIJOM, koji je između ostalog istakao:

— Mislim na je glavni nedostatak u radu skupština skog sistema bio u tome, što se na sjednicama Skupštine općine raspravljalo o velikom broju tema, često puta o nevažnim, tako da su neka važna pitanja prošla bez diskusija. Svakako da je nedostatak i dodavanje materijala pred početak sjednica, jer nije bilo konzultacija s bazzom. Ipak mislim da je skupštinski delegatski sistem opravdao povjerenje, jer je većina odbornika pravilno shvatila i izvršavala svoje dužnosti, jer je bilo vrsnih diskusija koje

LJ. JELOV

Porez na vikendice prihod mjesnih za jednica

Nacrtom odluke o ustupanju prihoda mjesnim zajednicama uglavljeno je više novina. Tako se, recimo, utanačuje da se porez na zgrade (vikendice) ustupi mjesnim zajednicama gdje se vikendice nalaze. To će, za očekivati je, pridonijeti da mjesne zajednice mnogo više nego do sada porade na registraciji svih kuća za odmor. Predlaže se također da se pedeset posto naplaćene takse na firmu usludi mjesnim zajednicama na čijem su području istaknute firme, te da se 50 posto od naplaćene brovnišne lakse prepusli mjesnim zajednicama gdje je ta pristojba ubrana. Sve u sve му, predlaže se da se mjesnim zajednicama ustupe prihodi u ukupnom iznosu od 45,800 000 dinara.

DOKUMENTI

na goloj, blatnoj zemlji

Kroz »Campi di concentramento« (koncentracioni logor) na Molatu prošlo je i u njemu dulje ili kraće vrijeme bilo internirano najmanje desetak lisača na-
kib ljudi. U logoru je znalo biti i do 3500 interniraca. Sama činjenica da su Talijani upostili u logoru 16 svojih učitelja za »poučavanje- djece, obavezne da po-
hadaju pučku školu, pokazuje koliki je bio broj djece
interniran u logoru.

Molatski internirci mnogo su patili. Čitave bi se knjige mogle napisati o njihovome neizmjernom stradanju. Mortili su ih gladu: od gladi ili, kako su Talljani govorili i pisali «esperimenti» (ispršljaj, slabnost), umrila je dobra slotina ljudi. Da nije bilo hrane što je stizala u paketima iz kuće, na tisuće bi interniraca bilo ostavilo svoje kosti u molatskim ogrodama. Pa i te su im pakete zabranjivali primati ili su upravljači logora te pakete — jednostavno krali, kao što su i krali dobar dio onoga što su okupatorove vlasti bile odredile za isbranu interniraca, a što je ionako bilo posve nedovoljno. Među internircima harale su bolesti (osobito griza) i nečistoća. Stisnuli u barake morali su spavati većinom na goloj blatoj zemlji, jer nije bilo dovoljno slame. Davali su im malenu količinu vode (ljek i najviše 3 litre dnevno). Nikome, pa ni sitnoj djeci, nisu davali nijedan pokrivač. Interniranci su trudne žene koje su zatim odlazile roditi u

glavobolje

„ŠTICUNG“ DEVIZA

Da ponekad dobro ide čak i onima koj se, inače, poslovno »koliraju« znani su od ranije, a svi su izgledi, kako je krenulo, da će to biti bjelodanljive već u iskazu ovogodišnje privredivočko-poslovne godine. Ne piše baš tako »Slobodna Dalmacija«, ali se može shvatiti (druga je stvar — da li do kraja i prihvatiće) dajava da će nekim nurima prestanak »šticung-a« devlja postati poslovna rak-rana. A leško je ne složiti se s činjenicom (ako je i približno podatačno točna, naravno) da neki, recimo da je to hoteljerski kolektiv, svoju krajnju poslovno-finansijsku bilancu iskaže i s nekaj četrdesetak starih miliardu što su »doplovile« baš kom kolotečinom. Dohodovati bez prisiljeno zasukanib rukava igra je miša i mačke na ruletu zakonskih zavrzlama. Ni manje, ni više od toga, čini nam se ill — pričinja.

Kolone milijunera

Ima li, što mislite, kruba bez motike? Ima, narančno da ima, bilo ga je i još će ga dugo biti. Ali, nije stvar u tome, koliko u očekivanju da se nadležnom tijelu (ili organu) Općinske skupštine - primaknusvi oni građani koji su u upravo probujalom godištu zaradili koliko da im ne gine obveza prijave tzv. čl-stog priboda. Koliko će bili lakvih, dobrostojećih Sibendžana zasad je teško reći i najavili, minule godine bilo ih je pet, ali — lako ćemo mi s tzv. legalnim zaradama i prihodima, a teško ćemo (ako je to ikako i moguće) izići na kraj s »libim pribodovanjima«. Illegala suša nije gram vjerojatnosti već trn u oku čak i socijalnog raslojavanja, staze kojoj dobrano pri-donosi popodnevno neregistrirano rabetanje za vlasti- li džep i posakrili lični standard. Uhvatili uzgine toj bojavi jest nada kojoj se mnogi — ne nadaju. Samo, nikad se ne zna.

JUNOSA

Koliko nas stoje društveno- političke organizacije

zadarsku bolnicu, vraćale se u logor s golim novorođenčetom, sa namim komadom krpe oko pupka, tako da su ga morale povljeti svnjim pregađama i sukњama.

Osim jednog ili dvjnjice svi su se bili službenici logora natjecali u mučenju interniraca. Tukli su ih Šakama, kundacima, nogama, vrijeđali, vezivali za stup, uskraćivali im hrano za više dana. Karabinijski vice-brigadir Rocco Pasquali bio je svojega vira vučjaka na Internircu. Jednom je prigodom gurnuo u more dva starca samo zato što su stajali na pristaništu.

Okupatorovo više vlasti u Zadru znale su kakvo je stanje na Molatu i odnjavale su rad svojih lamošnjih organa. Tako je i Badoglijev prefekt u Zadru Degli Alberi, koji nije raspustio logor, nego je, prigodom inspekcije, odobrio kaznu oduzimanja hrane i zatvaranja u barske sred vrućeg ljeta što ju je izrekao Szommer. Kad je prefeklov zamjenik Bruno prigodom inspekcije logora bio zamoljen da se za malu djecu nabavi sapuna i gustih češljeva, on je podrugljivo kazao da se po tome traženju vidi da talijanska kultura prodire u naše krajeve, ali da „žalibče“ sapuna nemaju.

T. ERAK

Ljetničan pregled ovogodišnjeg šibenskog budžetskog koča kazuje da se od njega za financiranje djelatnosti društveno-političkih organizacija i udruženja građana odvaja 48.280.000 dinara. Od te svote Općinska konferencija Socijalističkog saveza radnog naroda dobit će 15 milijuna dinara, Općinska konferencija SSO Hrvatske Šibenik 10.280.000 dinara, Općinski odbor SUB-NOR-a nešto više od 7 milijuna. Savez rezervnih vojnih straže Šibenska 4.728.000 dinara, Općinska konferencija Saveza društava "Naša djeca" 1.450.000 dinara itd. To je oko šezdeset posto više nego prošle godine, ali ipak mnogo manje nego što bi trebalo za primjerenu djelatnost tih izuzetno važnih društvenih -poluga-. DB.

Krleža o Šibenčanima

BREŠAN JE VRLO TALENTIRAN

Duga sušna jesen i prvi dani zime. Nestalo, kažu, vode u akumulacionim jezerima, pa nema ni struje. Grad je dnevno po šest i više sati u mraku. Popodne sam počao na Gvozd i Starome ponio petrolejsku lampu — fenjer, onakav kakav su nekad kođijaš imali na kolima pozadi. Jedino sam takvu našao. Samo dva sata trajala je prodaja, i njih je nestalo.

Krleža se iskreno obradovao lampi.

— Divno. Moramo još petroleja za rezervu nabaviti pa struju više i ne trebamo... Hoćete li doći na svečanost u Akademiji?

— Da, svakako.

— Ali, molim Vas, bez aparata.

— Zašto?

— Pa evo, hoću da se ponašate kao moj tajnik i izdavač Obucite crno odijelo, leptir mašnu i sjedite kao čovjek, a ne da se molate gore-dolje i slike ljudi straga i sprijeđa. Dajte nekom drugom da to radi.

— Gledali ste film »Predstava Hamleta u selu Mrduša Donja«?

— Jesam.

— Kako Vam se sviđa?

— Prvo da kažem, Papić i Brešan vrlo su talentirani, to je nesumnjivo. Talentirani su i glumići. Hajdarhodžić je izvrstan, Serbedžija, Samardžić i ostali također, zapravo nema slabe uloge, ali ipak se onde pretjeruje. Dohvatiti se Hamleta u jednom zabačenom selu Zagore... All, dobro, u literaturi je to dopušteno.

Međutim, moram priznati da je kod nas još uvijek med i mlijeko kad se može film s čitavim pamfletom na račun vlasti igrati, ali valja imati u vidu da iza zavjesi stoji i viri Ždanov. I svašt će se može dogoditi, pa i to da jednog dana razgremo zavjesu i pojavi se na sceni, pa kaže: »Stojte! Tako više ne može...»

„REĆI ĆU TI DA SI POŠTEN“

Nego, danas nešto razmišljam. Četiri stotine i pedeset godina je od smrti Marka Marulića, a u našoj kulturnoj javnosti ni nječi. Marulić je umro, a Držić stao. No, Držić je sasvim nešto drugo. Njegovo djelo je u stvari plagijat iz čitavog niza djela i zna se iz kojih. Za nas je dragocjen po jeziku, jer nam je ostavio autentičan naš jezik 16. stoljeća. Kad smo već kod Dubrovnika, sjetih se jednog brodovlasnika, zvao se Božo Banac. Znao sam mu oca, bogatača, također brodovlasnika, koji je svijetu posudivao novac uz velike kamate i često bi se događalo da se neka mjenica protestira i imanje pozajmljenika proda. Jednom takvom seljaku trebalo je prodati kuću i seljak je došao moliti da mu ostavi kuću. Međutim, Banac nije više htio ni dana čekati. Kad je seljak vido da ništa ne pali viknuo je:

— Ti si meni krov ukrao.

— Ko ukrao, ja ću tebe tužiti za uvredu.

— E, znaš šta je, gospodu, nešto ću ti rijet. Što ti niko nije rekao — seljak je video da je vrag odnio Šalju.

— E, pa reći, kaže Banac.

— Eto, reći ću ti da si pošten...

RATNI BOGATAŠ LIFERANT VINA

Kada je 1910. došao u Zagreb (misli na Nazora), on se meni javio i te sam se godine s njim vrlo često, i kod njega i njegove mame i sestre više sam puta bio na objedu. Stanovao je kod jednog Dalmatinca, Šibenčanina, koji je kao ratni bogataš, liferant vina, zaradio velike pare i kupio kuću u Petrinjskoj ulici, malu jednokatnicu odmah na početku gdje je bio ulaz u Sudbeni stol. Onaj cijeli kompleks je bio Sudbeni stol, a odmah kraj njega kuća toga Šibenčanina. Nazor je stanovao s dvorišta strane u stanu od dvije sobe i kuhinje.

Kad je došao u Zagreb, našli su mu stan, jer je bio austrijski činovnik, bio je u Austriji, a ne u Hrvatskoj, bio je, brate, u Istri, a Istra je potpadala pod austrijsku administraciju. U različitim je prilikama tamo gladovao, onda se čulo da Nazor gladuje, pa mu je Branko Vodnik našao stan i zaposlenje... Tako su Nazora premjestili u Hrvatsku, postao je građanin Hrvatske, Slavonije i Dalmacije, i tu su ga zaposlili i dali mu stan u kući tog Dalmatinca, ratnog bogataša, običnog dalmatinskog seljaka u čakširama s onom malom crvenom kapom na glavi — naš čovo.

ŠUTLJIVI JERE MRNDŽE

U sredini male »Palaceove« dvorane za prijemanje namještaja je velik stol, ukrašen cvijećem i svjećnjacima. Sve je izuzetno svečano.

Točno u zakazano vrijeme pojavio se Krleža vedar i raspoložen.

— Koliko je ovdje stolica?

— Dvanaest — kažem mu.

— I svi će doći?

— Svih dvanaest apostola za ovu tajnu večeru veću su tu.

— Da, ali nam nedostaje Juda.

Prije ulaska u dvoranu zamolio sam direktora »Mladosti« Branka Juričevića i njegovog suradnika Jeru Mrndžu da večeras s Krležom ne vode poslovne razgovore, jer on to ne voli u ovakvim prilikama, ali već kod treće čašice Juričević se obraća Krleži:

— Iako nam je Enes zabranio da večeras govorimo o poslu, ipak bih htio nešto reći o »Dnevnicima«. Htio bih naime predložiti da ih ne štamparamo kao dosad u suradnji »Oslobodenje« — »Mladost«, već u kooperaciji svih jugoslavenskih izdavača.

— A gdje ste Vi, molim Vas, bili prije deset godina?

— Kako gdje sam bio?

— Zašto mi se niste onda javili?

— Nisam mogao zbog »Zore« koja je bila Vaša izdavač.

— Ostavite »Zoru«. Znalo se, brate, da »Zora« mene neće da štampa i kad sam to u svome uredu rekao Dončeviću, kada sam mu predbacio da oni mene neće štampati. Iako zapravo žive od mojih knjiga, i da ću tražiti drugog izdavača, hladno-krvno je rekao:

— Neće svijet propasti ne budemo li mi štampali Vaše knjige.

Na to sam se naljutio: »E pa znate što, da ne biste Vi morali odmah napustiti ovu moju kancelariju, dopustite mi da je odem.

Čengićev je Krleža, nema zbara, »pravi Krleža« — britak, otvoren, informiran, duhovit, tolerantan, lucidan komentator naših naravi i sudbina, ali to ne znači da se između njega i Krležu kojega znamo iz njegovih književnih i ostalih tekstova smije mehanički povući znak jednakosti. Bilo bi to nepravedno — i prema Krleži i prema Čengiću, jer nije i ne može biti isto kad pisac samapisuje svoje misli i kad to mjesto njega čini netko drugi. To su vrlo različite stvari, pa u tom pogledu ne bi smjelo biti nikakve zabune: dnevnik »S Krležom iz dana u dan«, bez obzira na neospornu činjenicu da devet desetina njegova teksta predstavlja vjernu reprodukciju Krležine riječi, nije Krležino, nego je djelo Enesa Čengića.

ZAŠTO JE NAZOR DAO SRUŠITI SPOMENIK TOMMASEU

Uloga Dalmatinaca kod Hrvata, u razvoju hrvatske nacionalne svijesti posljednjih sto i pedeset godina, preponderantno je važna. Od franevca Andrije Dorotića, od 1797. nanjam, dokle od Dorotića koji je velika historijska ljestvica za razvoj hrvatske nacionalne svijesti, od tog vremena Dalmatinci su neoblikno važni za razvoj te svijesti.

Uzmimo Nikolu Tommasea. Njegov spomenik u Šibeniku Nazor je dao srušiti. Imao je pravo, ali i krivo. Činjenice se ne daju oboriti. Činjenice su činjenice. Za razvoj revolucionarne svijesti kod Hrvata u devetnaestom stoljeću Tommaseo je značajan, kao izvanredno dobar primjer kako se ta svijest koleba, kako se razvija, kako niče, kako klija, kako je to, ako hoćete, upala koja truje cijeli organizam i koja konačno traje decenijama na jednom relativno vrlo niskom nivou. A nije svejedno da li jedan Šibenčanin kao što je Tommaseo postaje pisac prvog talijanskog reda. Postaje na koncu ministar u vlasti Mletačke Republike 1848. I onda se koleba na kraju, je li Slaven, je li Hrvat, i kriza traje do smrti. Pred kraj kod njega prevadava slavensku tezu. Talijani se toga lible, nije im ugodno, ali je to činjenica.

Priredio: D. BEĆIR

Na Čengićev poticaj, Krleža se često puta vraća pojedinim epizodama iz svog života i gotovo u svakom razgovoru, otimajući se tmurnim rasploženjima, zasipa svoje slušaoce duhovitim, nepoznatim, savršeno ispričanim anegdotama. Nikoga ne štedi, sebe, najmanje, rado razmatra i teme o kojima iz ovih ili onih razloga nije htio ili mogao pisati i javno govoriti. Krleža Čengiću u pero diktira svoj posljednji obračun — s njima, ali i sa samim sobom.

PODSJETNIK

Kakva je bila šiben-ska 1956. godina?

Zvonko Tedling, Stanko Despot, Nikola Živković, Zdravko Lambaša, Uroš Radetić, Vice Jurilić, Milivoj Vuletić, Josip Bego, Josip Lončarić, Zlatko Šorić — to su imena ljudi što su se htijenjem izbornika našla na vrhu rangliste najboljih sportaša Šibenika u 1955. godini. Rezultate ankete priopćava „Šibenski list“ u svom prvom broju za tisuću devetstotinu pedeset i šestu godinu. A bila je to godina po mnogo čemu uspješna za šibensku komunu i bilo je mnoštvo događanja koja su našla mjesto na stranicama tjednika što ga je uređivao Nikica Bego.

PRVO NOVORODENČE U 1956. GODINI

„Nekoliko sati prije Nove godine do-premljene su u rodiliste Marica Cvitanović rođena Zorić žena dra Vladimira, zatim Luca Mudronja ž. Srećka, zemljoradnika iz Murtera i Sokola rođ. Belamarić žena Aleksandra, studenta iz Beograda. U vrijeme kad su građani u svečanom raspoloženju dočekivali nastup Nove godine, dotle je u rodilistu bilo i suviše tko. Sutru je prekinula Marica Cvitanović, koja je u 1,30 sati postala majkom muškog djeteta, prvi gradanina Šibenika u 1956. godini.“

NA OTOKU KAKNUJU NAĐEN LEŠ NEPOZNATOG MUŠKARCA

„21. siječnja ribari su na otoku Kakanju, uz samu obalu, opazili leš nepoznatog muškarca starog od 55 do 65 godina. Odmah je na mjesto dogadaja došla komisija, koja je kod utopljenika našla 6000 dinara i nekoliko manjih predmeta; te ručni sat. Kod leša nisu pronađene nikakve isprave, pa se nije mogao ni utvrditi identitet. Unesrećeni je visok 180 centimetara, sjede kose, a po odjeći bi se moglo pretpostavljati da se radi o jednom intelektualcu. Pre-gledom je utvrđeno, da je leš mogao ostati u vodi oko deset sati. Po svoj prilici zgleda da se radi o putniku koji je pao s broda brze pruge i da ga je more uslijed jakog vjetra bacilo na spomenuti otok.“

O DIREKTNU VAGONU ŠIBENIK—ZAGREB

„Teško mi je shvatiti da onaj jedini (jedini i uvijek bez obzira na broj putnika!) direktni vagon Šibenik—Zagreb i obratno treba da bude najneudobniji u čitavoj kompoziciji. A takav je zbilja onaj vagon kojim sam nekidan putovao iz Šibenika u Zagreb i, prije desetak dana, iz Zagreba u Šibenik. Po mom mišljenju takav vagon ne bi smio da postoji na tako dugoj relaciji. A kad se njegovoj neudobnosti doda još i to da niti u jeku najveće zime nije nimalo zagrijan, onda putovanje u nje-mu predstavlja mučenje i mrčvarenje.“

KROVOVI POD SNIJEGOM

„U noći od 31. siječnja na 1. veljače pao je snijeg koji je dostigao visinu od 12 centimetara, a na nekim mjestima u gradu i do jednog metra. Prema podacima Hidrometeorološke stanice u Šibeniku od 1. veljače do danas zabilježene su dosta niske tempe-rature. Minimalne temperature kretale su se od minus 8,9 do minus 4,6 stupnjeva. Najniža temperatura, izmjerena kod stadiona „Rade Končara“, iznosila je minus 13 stupnjeva. Najveća brzina vjetra iznosila je 82 kilometra na sat.“

»HAJDUK« — »ŠIBENIK« 7:2

Pred malim brojem gledalaca „Hajduk“ je u prijateljskom susretu pobijedio „Šibenik“ sa 7:2. Strijelci: Krstulović 3, Žanetić, Maksan, Radović i Bego (autogol) za „Hajduk“, a Tedling i Skugor za „Šibenik“. „Šibenik“ je nastupio u sastavu: Bašić, Batinica, Tambošić (Erak), Blažević, Jelenković, Žuković, Zorić, Bego, Skugor, Tedling, Stošić. Visok rezultat ni u kojem slučaju ne odgovara predviđenoj igri. Igra je na momente prelazi do dozvoljene istrinu. Neki igrači služili su se nedozvoljenim sredstvima, pa je tako Vukas udario Blaževića šakom u lice.“

LISICA UHVACENA U PERIVOJU

„U prošli četvrtak oko 13.30 sati prisustvovali smo u gornjem dijelu gradskog perivoja nesvakidašnjem prizoru. Veća grupa djece okupila se oko jednog vojnika koji je na rukama čvrsto držao živu lisicu. Ona se grčevito oti-mala, ali joj nije uspjelo pobjeći, jer su neki prolaznici pomogli vojniku da joj priveže noge. Vojnik Redžen, u prati radoznaće djece, predao je lisicu prirodoslovnom muzeju, gdje će biti preparirana.“

32 OSOBE DALE KRV

„U poduzeću „Sipad“ dobrovoljno su dali krv Ive Dodig, Vinko Crnčić, Marko i Drago Skugor, Rudolf Kovač, Ante Aras, Jakov Erceg, Jure Desnica, Ive Gović, Ivan Vukorepa, Joso Zarobabel, Mate Mišura i Bore Dorbić. U Tvornici elektroda i ferolegura: Franje i Ante Belamarić, Marijo Čeh, Drago Ljubić, Rozarije Radlić, Veljko Mišić, Ante Živković, Jezdimir Radunić, Nikola Zorić, Ante Marić, Ante Severdija, Mile Pernić, Živko Belamarić, Ivo Ninčić, Anka Morić, Jere Caleta, Franje Juras, Vlado Vudrag i Grgo Vrblić.“

NAĐEN LEŠ UTOPLJENICE

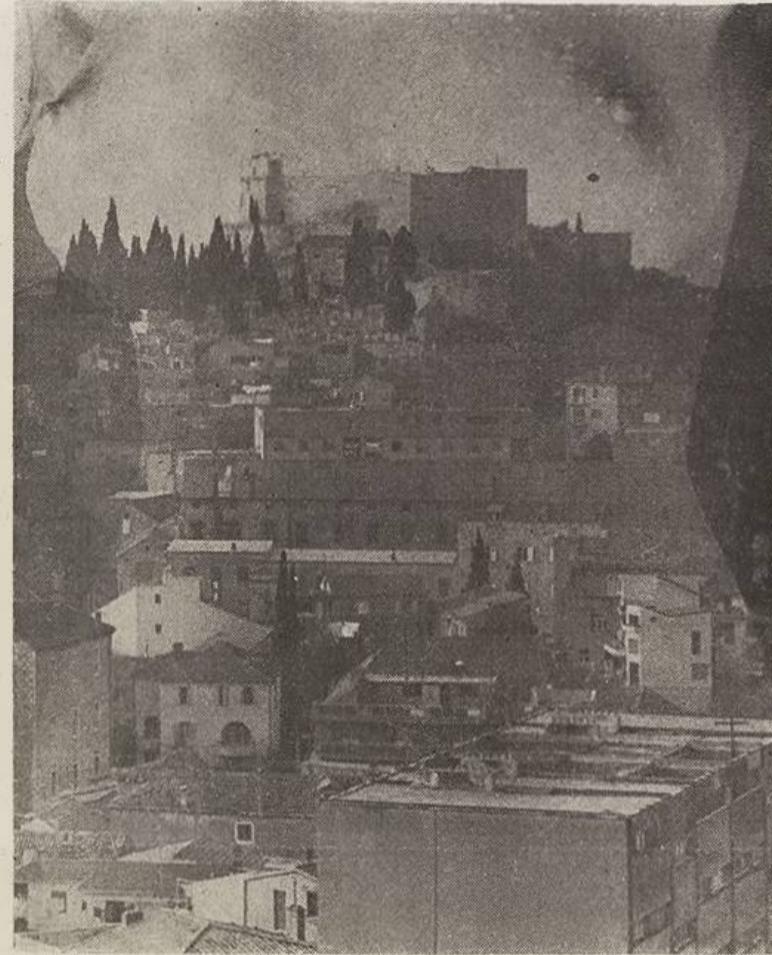
„Prekjuder ujutro sluđajni prolaznici opazili su kako u blizini obale Šipad pliva nepoznati leš. Odmah su pozvani organi Odjela unutrašnjih poslova, koji su izvadili leš iz mora da bi ustanovili identitet. Utvrđeno je da se radi o 32-godišnjem Mariji Brndić Ivnjoj, rodom iz Cvetišta, kolar Karluvac, a koja je neč duže vremena nastanjena u Šibeniku. Koliko je dosad utvrđeno, ona je počinila samoubojstvo utapljanjem u vodu. Netom je izvadenja iz mora, nad njom je izvršena obdukcija.“

PRVI PLAN GRADA

„Šibenski „Putnik“ doskodio je ve-likoj jednoj potrebi Šibenika: ovih dana izlažao je u njegovoj nakladi plan grada Šibenika, prvi od njegova postanaka. U velikom formatu (68 x 68 centimetara), koji se dade sklopiti u format prikladan za džep, ovaj plan imade najprije tlocrt čitavoga grada (u mjerilu 1:5000), a zatim tlocrt starih dijela grada. Na ovim su tlocrtima označene sve ulice i trgovlji, kao i slijela svih na-dležtava, ustanova, poduzeća, te sve gradske zanimljivosti.“

ULOVLJEN DUPIN

„U četvrtak, 14. srpnja, dopremljen je u Šibenik dupin dug 3,10 metara i

težak 250 kilograma. Dupin je ulovljen nedaleko od Grebaštice u času kad se pojavio pored same obale. Ribari Matije Lenkorčić i Svetlin Svirčić opazili su nešto dupina kako se odmarao na površini mora. Ne mogavši ga uloviti, pokušali su ga ubiti kamenjem. Kad se dupin pojavio uz sam plitak, dohvratili su oveće kamenje i stali ga udarati. Kad su primijetili da je on u priličnoj mjeri dotulen, uspjeli su ga uhvatiti i izvući na obalu.“

POBJEGLA OSTAVIVŠI DVOJE DJECE

Ovih dana dogodio se jedan nesvakidašnji, ali veoma žalostan događaj. Vida Stamirović, navodno nastanjena u Puli, doputovala je u Šibenik, gdje je sa dvjema djece odsjela kod jedne obitelji u Kačićevoj ulici. Ona se tu nalazila pet dana, a da nikao od ukucana nije ništa mogao primijetiti, što ona namjerava učiniti. Kao i svakog dana, Vida bi često odlazila od kuće u namjeri da posvrsi neke potrebne po-slove. To isto učinila je 16. ovoga mjeseca, ali na iznenadjenje ukucana ona se više nije vraćala. Slučaj je prijavljen organima vlasti, kojih tragači za nesavjesnom majkom. Njeno dvoje djece — jedno od 6, a drugo od 2 godine starosti, ostali su na brizi kod spomenute obitelji.

37 STUPNJEVA CELZIUSA U HLADU

„Prema podacima Hidrometeorološke stanice, 28. kolovoza u popodnevnim satima zabilježena je maksimalna temperatura od 37 stupnjeva Celzusa, do-sad najveća u toku ovog ljeta. Jučeragni dan bio je jedan od najtoplitsih posljednjih dana. Laniske godine maksimalna temperatura bila je 37,2 stupnjeva.“

TUČNJAVA U NARODNOM RESTORANU

„U ponedjeljak uvečer izbila je u Narodnom restoranu tučnjava između

dviju grupe stranih mornara čiji se brodovi nalaze u našoj luci. Tučnjavu je izazvao jedan engleski mornar koji se nalazio u prijtom stanju i to u trenutku kada je sa susjednog stola, za kojim su sjedili turski mornari, ovima sa stola uzeo čašu piva. Turski su mornari odmah reagirali i tako je nastala tučnjava u kojoj je sudjelovalo oko dvadesetak ljudi. Tom je prilikom razbijeno nekoliko stolova i stolica. Nasta-la šteta u vrijednosti od preko 73.000 dinara nadoknadena je.“

SURADNICI „ŠIBENSKOG LISTA“

To su, dakako, samo neki (i to zanimljiviji) od brojnih napisu u „Šiben-skom listu“. A te su godine u lokalnom glasilu suradivali: Nikola Perketa, Petar Bilušić, A. Beneta, A. Baranović, K. Antunac, Iltja Ivezić, A. Gruić, Sto-jan Miletic, Josip Jakovljević, J. Trešnjić, F. Škaro, A. Deković, Ivo Soljan, Marko Štrbac, Svetozar Kraljević, Uroš Kraljević, Z. Baković, Boško Pekić, J. Jurčić, Spiro Štrbac, Nikola Juraga, R. Frkić, M. Knežević, Ivan Babić, Bran-ko Belamarić, M. Vodiček, Mate Mišić, Nikola Romić, Arsen Gruić, Ante Mi-lošević, Rajem Čatić, Mate Rajčić, M. Laljević, Vlado Mojaš, Ante Mandić, Ignja-tije Macura, Ivo Šain, J. Gotovac, Z. Stolić, Ante Bušić, Nedan Grubač, Mi-livoj Nadaški, Mato Bukić, M. Barin, Mara Berlenghi, Božo Dulidić, Srećko Bijelić, Drago Živković, V. Primorac, Mile Janković, Zvonko Jurčić, V. Kotur, Ljubo Kuprešanin, G. Jakovljević, Dušan Štrbac, Josip Novosel, D. Čolović, Siniša Dragičić, Mile Grgurević, V. Glado-vić, Mile Urošević, I. Žorica, Jere Kraljević, Ilija Bijelić, Vid Želenbaba, M. Skevin, M. Petkovčić, F. Jakelić, Mladen Radić, Vinka Rak, J. Bošančić, M. Milletić, R. Dobra, M. Silou, I. Livaković, N. Slavica itd.

O.R.

Portret

Dati krv i lijepo se osjećati...

Davor Zafranović je KV električar, radi kao glavni poslovodja energetike u tvornici na Ražinama, dobrovoljni je davalac krvi i predsjednik kluba Dobrovoljnih davalaca SOUR-a "Aluminija".

— Jesmo li sve rekli?

— Pa možete još kazati da naš klub djeluje 7 godina, da imamo 280 članova, da smo među najaktivnijim u Sibentiku...

— Dali ste krv 25 puta?

— 27 puta. Za našu općinu to je puno dok je na drugim područjima malo. U Sibentiku su, to je već poznato, jako strogi kriteriji za davanje krvi.

— Kako je počelo?

— Da vino je to bilo. Mislim negdje 1961. godine. Prije se davalca krv stihiski, kad je trebalo, sada je to organizirano. Prvi put sam je dao za jednoga susjeda. Kad se, 78. osnovao klub, ja sam mu pristupio. Kad nas se danas niti jedan radnik ne treba brinuti za krv u slučaju potrebe. Međutim, na području naše općine je još uvek jako malo davalaca s obzirom na broj stanovnika, svega 1,5 posto populacije, a u drugim sredinama ima čak i 7 dn 8 posto davalaca.

— Tko su najčešći davaoci?

— Kod nas su in pretežno zanatlije. Gotovo 80 posto naših davalaca su KV radnici. Oko 10 posto su tehnički i rukovodeće osoblje, a 10 posto svi ostali.

— Jesu li ljudi stimulirani da daju krv?

— Prema društvenom dogovoru radnik koji da krv ima tri dana poštede, ali to samo 50 posto davalaca koristi. Mislim da je daleko presudnija i stimulativnije ono druženje, zajednička putovanja, pa i prijateljstvo, znacke. Mi smo se pro druzili s Riječnim od kojih smo u početku mnogo naučili. Kasnije je doslo druženje s Trogiranim itd.

— Dobrovoljni se davaoci doimaju puno i drugačije od ostalih ljudi?

— Valjda je to ono drugarstvo među njima koje ih povezuje, a onda mislim da svaki čovjek koji dobrovoljno i besplatno

daje vlastitu krv ne može biti loš. Možda može biti i loš, ali u njemu ima nešto plemenito i dobro.

— Izgleda ne volite govoriti o sebi?

— Prije sam puno više radio oko kluba, animiranja ljudi. Sad sam na takvom radnom mjestu da nemam puno vremena. Iako sam sedam godina predsjednik kluba i opet su me izabrali za dvije naredne godine, mislim da ovaj klub nije moja zasluga. Ima nas desetak, petnaest koji smo se od početka angažirali na ovome i sve smo poslove međusobno podijelili. Znate, ima nekih ljudi, možda ih je polovica takvih, koje treba pozvati na davanje, iako su višestruki davaoci.

— Obično se misli da su dobrovoljni davaoci jako zdravi ljudi i da je zdravlje osnova prepreka za davanje krv?

— Pa, zaista, dobrovoljni davaoci moraju biti zdraviji od drugih, ali svi ljudi koji daju krv lijepo se osjećaju. Mislim i zdravstveno i psihički.

— I dokle teže tako?

— Dok budem mogao i dok mi zdravje to bude dozvoljavalo. Starosne granice za davanje krvi nema.

— Da se vratimo općim temama. Klubovi nisu jedini "odgovorni" za prikupljanje "životne tečnosti"?

— Naravno da nisu. Mi ne možemo učiniti mnogo na propagiranju, mi ne možemo sazvati zbor radnika ili nešto slično. To može sindikat. Naš sindikat dao nam je probleme godine miličun i 400 tisuća dinara što obzrnom na 280 naših članova i nije tako puno.

Važnu ulogu ima i suradnja između klubova i Transfuzije. Kod nas je ta suradnja izvanredna. No uvjeti za prihvatanje davalaca u Transfuziji su zaista nikakvi. Za ljude koji dolaze prvi ili drugi put to može djelovati i ručno i odbojno. Po trećem razlogu te službe nidi se da i sam Medicinski centar ne posvećuje domoljnu pažnju davanju krvi...

J. PETRINA

UOKVIRENO

Kada onkološki dispanzer

Liga za borbu protiv raka, u suradnji sa Zborom liječnika Medicinskog centra, pokrenula je inicijativu za otvaranje Onkološkog dispanzera u Sibentiku. Maligna oboljenja počinju, naime, stalnu tendenciju porasta oboljelih, u svim granama medicine, pa bi i naproti društva trebalo usmjeriti u cilju bolje preventivne i liječenja te opake bolesti. To podrazumijeva uvođenje polivalentnog limskog rada i, svakako, započinjanje specijaliste — onkologa, klijencu osobe u tom radu.

U postojećim prilikama, odnosno u Medicinskom centru u Sibentiku, trebalo

bi razmotriti mogućnost osnivanja Onkološkog dispanzera ili jedinice i priključiti ga Primarnoj zdravstvenoj zaštiti i polikliničko-stacionirnoj službi, a onda, dalje, u sistematizaciju uključiti radno mjesto onkologa i omogućiti specjalizaciju iz onkologije.

Onkološki tim sačinjavaći bi: kliničar, patolog, citolog, kirurg, radiolog, internista, epidemiolog i drugi, a za početak rada trebalo bi pronaći i prostor. Pretpostavlja se da bi to mogao biti prostor dosađnjeg dispanzera za očne bolesni.

centriraju u nekoliko snab, a postojanje posebne službe omogućilo bi i bolju organiziranu kućnu njegu bolesnika.

Cilj inicijative Lige za borbu protiv raka je poboljšanje onkološke zaštite bolesnika, odnosno poboljšanje terapeutskih uspjeha koji bi bili rezultat ranije selekcije oboljenja. Kako je u Medicinskom centru ugrađeno u foku posao oko reorganizacije, pa tako i stvaranja novih OUR-a, pravo je vrijeme i za razmatranje mogućnosti otvaranja Onkološkog dispanzera.

J. G.

S VRHA PERA

Udaja bez 'izabranika' sica

Volim priče.

Ima jedna posljednjih dana.

Ona govori o tome kako izgleda kad udaju, a "izabranika sica" ne pilaju.

Samo su ga proglašili (i to javno) ženikom.

I dodali riječ — konacno, kao ono: ženik jedva čeka!

Ma, vraga... pardon! Zanesoh se, da umalo ne zaboravih! Predstavili "curu", naravno.

"PRIŽBOM" SU JE ZVALI i još uvjek je tako zvu.

A ona je, da odmah kaže, već pomašo ocvala, istrošila se dobrano. Ono mirašta što je imala (a nije bio malo, samo da znate — 18 i nešto milijardi starih), "isblapilo" je već. Pokazalo se na kraju da ulaganja u poljo-programme, kao i u one za proizvodnju pilećeg mesa i konzumnib jaja (oh, jaja!) bljače prevelik zalo-

nciškusu curu i o breme za (još uvi) jaka joj pleća.

„Grijesila jest, uči- reskama olje, a oni joj trebali savjelom ijerom) pomoći ili dože anage ili volje amo riječi kritike i

nokude na usnama im ostoše tek! I želja da je što brije udaju za (po mogućnosti) bogatog ženika, koji će znati i umjeti "potkriti" već "otkrivene dražile" udavače, dakako!

A "Prižba" se je zvala i još uvjek se tako zove! Sutra već — tko zna! Velike "obitelji" poput SOUR-a "Sibeoka" (kažu potencijalnog ženika), "gu-taju" sve. I ime, dak!

Tutorima (ne zaboravite da je "Prižba" maloljetnica bila, neregistrirana), Općioskoj skupštini, SIZ-u za poljoprivredu, Poljoprivrednoj stanici (i ne znam još kome), trenutno se veoma žuri i samo jedno im je na umu: udali, što prije udati (spomenulu) curu! Jer, ako curu pravodobno udaju, razmišljanja su takva, onda problema nema (i neće ga biti): niko krije, niko odgovoran, niko pristom "pađen"!

A ženik (izabran jednostrano) "Sibenka" se zove (sto su ti današnja imena — ni rod ne raspoznači), još se nije izjasnilo, istina, ali kako se radi o kavaliru, onda...

Pa, onda... do onda!

O. C.

POSJET S RAZLOGOM

,Teško je

Radni dan u "Autotransportovo" stanici za tehnički pregled vozila. I posjet, obični, radni. Velika hala i automobili nad jaramom, na voljicima. Vlasnici na salterima. Tehnički pregled, osiguranje, cestarina...

"Ubije nas propuh" — kaže Novica Barišić, kontrolor tehničke ispravnosti ceslovnih motornih vozila, ili, ukratko, čovjek, koji pregleđava automobile i vrati one neispravne. "Ima nas trojica, Dane Skugor, Vlatko Copić i naš šef Boris Panjola koji također radi s nama na pregleđivanju automobila. Svakog

ed nas napravi oko 600 pregleđa mjesечно. Sad smo dobili zaštitne kabine pa nam je lakše raditi, inače, nikošto se ne da ugrijati, bez obzira na to što da obućeš, hala je velika, a vrata moraju biti otvorena zbog automobila, nema grijanja. Tako radim već 12 godina..."

Dok Barišić u jami kucika po oscilirajućim rame-nima "stojadina" prča Dane Skugor: "Sad nam je bolje nego prije, ali nisu plaće bog zna što. Recimo 5 milijuna u prosjeku..."

"Ma tko ima 5 milijuna — više mehaničar Milan Gošić — pliš moju plaću tri devetsto, da svakog čovjeka kojeg znam na Poljani gi-

tan koji dinar skupija bi više...". Gošićova utjeha je kažu stan za koji njegova "firma" participira sa 20 posto. Inače, posla ima — otklanja na samom mjestu silne kvarove, najlakše je to "Zastavama", ima dilejova pri ruci...

"Mi ljudima izlazimo u susret, popravimo što se da, znate kako je, skupi su dijelovi, popravci, ali ne može čovjeku dati taj famozni pečat koji označava ispravno vozilo kad mu ne valjaju kočnice, gume, spone, tu ne pomažu žalopjek!" kazuje Barišić.

A žale se, je li? — Da žale, ima ih koji kuju, ima ih koji viču, teško je raditi s ljudima. Kad osjetim da je na pojmu polemiko kratko i jasno kažem da ne volim "obradivanja". Ponekad mi je i 200, ali što se može. Zamislite tek kad vam dođe vlasnik sa prijavom automobilom, pola žarulja mu ne gori, umjesto sjedala u automobilu pripremeno prevozi rajbe, plinsku boču, cigle, voće i povrće ili sivega lma...

Barišić u stanici između dva automobila, a stanke u pregledima, zapravo i ne-ma kazuje i ponešto o zakonskim nebezpečnostima: "Recimo, preventivni pre-

Snimio: V. Polić

Prvo pa muško

ostojala takva rubrika, u osobnoj karti ove »štruce«, koja se stisnilicu Čobanov rod. Bolanča (25) stajalo bi: muškić, rođen zdrav 18 sati. Dug (visok?) 50 cm, težak 3,550 kg. Radanju novoga židrića Milena Junaković i primalje Dragica Zenković i Marija (28) nije na prvoj obiteljskoj fotografiji, ali će njegova sina, ako em pratiti oznaka prvorodenog djeteta u Šibenskoj bolnici 1986. limo mu, sasvim jasno, mnogo, mnogo, vise. Sretno, momak!

Ijudima...“

na leteljima pri dobusima, svenog se samo u ok drugih... i to ički pre-a u stanetju, pa gla orga-nservis, olje — Šalteri-ka Mar-

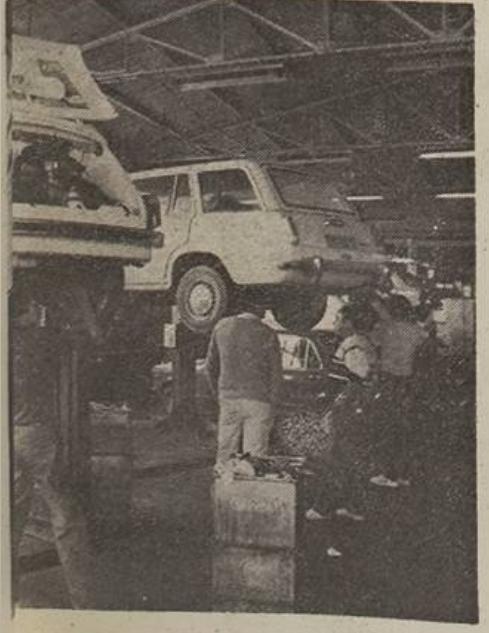
janić, Nataša Jurić, Mira Slavica i Divna Hrga koja zamjenjuje Zorcu Dunkić koja je na bolovanju.

Odnedavno su doblele prislostne kancelarije.

„Znate otkako smo se uselili u ove kancelarije i stranke se pristojnije ponaju — kaže Mira Slavica. „Prije smo bile svagdje, i s porticom i u užasnim šatertima svega i svačega smo doživjele, nije tako s ljudima. Ponekad su drski, vrijeđaju. Ali mi uvijek

radimo, bez prestanka. Nadopunjujemo se. Nije u redu što je u Šibenskom pisalo o našem navodnom neradu. Plaće su nam slabe, ali mi radimo pošteno. Uostalom, vidite i sami...“

Z. SEVERDIJA

Najpoznatije domaće TV-pop emisije: »Dobre vj-bracije«, »Stereovizija«, te »Hit mjeseca« uz sudjelovanje od 120 jugoslavenskih kritičara glasali su za najpoznatiju ličnost domaćeg rocka i popa. Tako je najbolji pjevač Zdravko Čolić i Bajaga, dok je najbolja pjevačica Marina Perazić (Denis). Najveća nagrađena je grupa »Neki to vole vrude«, a pop grupa godine je »Plavi orkestar«. Rock pjevač i kompozitor godine je Momčilo R. Bajaga, dok su najviše doprinosa do sada na polju muzike dali: Goran Bregović i Kornelije Kovač. Rock grupa godine je »Bajaga i instruktori«, a rock pjevačica je Marina Perazić. Hit-pjesma godine je »Za milion godina« — Yu rock mjesica...“

Kritičari i urednici poznatog britanskog rock-časopisa »New Musical Express« glasali su očigledno ovačko za najbolju ploču 85. godine. Singl ploče: 1) »Never Understand« — Jesus and Mary Chain, 2) »Just Like A Money« — Jesus and Mary Chain, 3) »Running

COVJEĆE, (NE)LJUTI SE

„Žive slike“ svjetlih novogodišnjih blagdana

Umori me Nova godina, bolje reći non-stop prazničko raspoloženje, iako se (prvi put nakon niza godina) radio tek o dva neradna dana, barem kad su u planu radni ljudi (vedno) Šibenika i okolice mu. Niti ne pomislijam što bi bilo i kako bih se osjećao da se kojim slučajem radio o petodnevnom, sedmadnevnom ili ne znam kolikodnevnom vikendu kao što je prakticirala većina zaposlenih u našoj unutrašnjosti.

Arambašići, pečenje, kolači — uobičajeni interijer naših domova. Pomalo (i dosla) monotoniye.

Pokušao smo se iz svega toga izvući bilježenjem i pribilježavanjem »ponećeg«.

Radi se zapravo o dnevniku, iako ne onom klasičnom.

Dakle!

DAN PRIJE (Nove godine). Čitam izjavu o tome kako će se na temeljima današnje »Prijebe« (za sada još očamucene od poslovog nočnauta — tehnički k.o.) otvoriti jedna jaka poljoprivredna organizacija, koja će svojom snagom i organizacionim ustrojstvom zasjeniti sve dosadašnje projekte sličnog tipa.

Izjava je objavljena u mjesecačniku »Šibenka« — informativnom glasilu radnih ljudi SOUR-a »Šibenka«.

Izjavu je dao predsjednik Kollegijalnog poslovodnog organa spomenutog SOUR-a i ona je rastavni dio videnja SOUR-ske perspektive.

Kako sam bio u društvu, netko se glosno nasmijao.

Podario sam »sretnika« jednim od najubožitijih pogleda iz svoga zalista bogatog arsenala.

DAN PRIJE (II). Na Subičevcu bvalje vrijedna akcija. Radna, ustvari. Podozeli su je članovi novoosnovanog (i mnogoljudnog) Društva prijatelja Subičevca. Pedesetak dobrovoljaca, rukavi zasukani, tijela u prugib. Među »udarnicima« i predsjednik jednog općinskog komiteta — u plavom odljelu iz kućne radnosti (primijetio bih zasigurno da se radi o onim s najčešćom oznakom: TEF-a ili TLM-a, pak). Iako mu je četvrtdesetak i nešto, čini mi se, a i kažu da je najmlađi sudionik akcije.

Oh, lijepo li i idilične slike! Još jedna dokaz da na mladima svijet, pardon — kafiti ostaju!

A kad kafić spomenub već kažu da je upravo »iznikao« (u blizini Robne kuće) jedan novi! Hej!

DAN PRIJE (III). Desetak i nešto sati do oproštaja starom godinom. Sugrem neke rukovodiće s kalendarima i rokovnicima pod miškama. Oči im staklačovlažne i pomalo sjele od rominjuće kiši ili .. napornog radnog dana pak.

DAN POSLIJE (I). Budim se sneno uz prve novogodišnje EPP poruke. Jedna od njih me posebno dojmila — AJ LAV BAMBİ, tako se navodno čita (i sluša), a kćerka »englezica« mi objašnjava da to znači: ja volim Bambi, te da se piše: I LOVE BAMBY! Ne razumijem haš jer to nije u duhu s Vukovim učenjem, ali priznam da je dobro srođeno. Naročito me dojmilo ono: I LOVE što može imati višestruko značenje: kao prvo da love Bambi (primjerice samo) iz razloga što nije, recimo, podmirio sve prošlogodišnje obvezne (porez i slično), kan drugo, to I LOVE

moe značili da Bambi tj. njegovi vlasnici, pored ostalog, smaju i došta Inve (tj. novčanib redstava, a kao treće... ma, nije važno, čemu filozofiranja na prvi od godine. I love Bamby!

DAN POSLIJE (II). Gledam na Poljanu osvijetljenu novogodišnju, zapravo još prošlogodišnju jelku, sada već čuvenu zbog stanovitih »probnih osvjetljenja« i sad me vidiš — sad me ne vidiš svjetlosnih efekata. Od čuda ne mogu doći k sebi: najprije to je prva, nakon niza godina, ljeđa jelka na Poljani, a uz to i prva koja u »najluđoj« noći snagom mišića razdragane mladeži nije završila »pndno« mula Krke.

DAN POSLIJE (III). Usbičeno javljaju kako će Šibenik biti jedan od rijetkih kojne nije zabvalila euforija petodnevнog vikenda baziranog na principu: veži, veži, pa poveži! Prvi radni dan (petak) na svoja radna mjesta su izali i zaposleni u SIZ-ovima i općinskoj upravi čak, puni su hvale (i iznenadenja) oni »zagriženiji«... I tako.

Novogodišnje slike već pomalo blije-de.

Ostaju tek tragovi smijeha i veselja na licima.

Valja krožiti u nove (i uvjek nove) novogodišnje pobjede.

VELizar

POP NOVITETI

up the Hill« — KateBush, 4) »How Soon Is Now« — The Smiths, 5) »Tupelo« — Nick Cave and the Bad Seeds. Pet najboljih albuma u '85. godini su: Prvo mjesto dijele dva albuma i to »Rain Dogs« — Tom Waits i »Psychocandy« — Jesus and Mary Chain, 2) »Velvet Underground« — VU, 3) »Steve McQueen« — Prefab Sprouts, 4) »Mad Not Mad« — Madness, 5) »This Nation's Saving Grace« — The Fall...

Britanska diskografska kuća »Trans Atlantic Records« uložila je sto hiljada funti u snimanje nove ploče jugoslavenske grupe »DIVLJE JAGODE«. Album će snimati u Londonu, a sadržavat će deset tema od kojih će biti osam starih (s nešto izmijenjenim tekstovima i aranžmanom): »Sheilla«, »Gipsy Heart« (Ciganka), »Snakes Can't Dance« (Nazovi me). Radni naziv albuma je »Wild Strawberries«, a pojaviti će se u prodaji početkom veljače u Engleskoj i Njemačkoj...

B. T.

SURADNJA OPĆINA

Što je to „zastarjelo“ u ljudskim dušama

Sest sedam učenika, osnovaca u Drnišu oboljelo od žutice. Zdravstvena služba i inspekcija poduzele su sve u okviru svojih nadležnosti. Prema njibovim odlukama sve je poduzela i škola. Međutim, greti pojedinci stvaraju paniku, strah i započinju uobičajeno miješanje u nadležnosti... Idu ljudi toliko daleko da izmišljaju i šire priče prema svojoj neobavještenosti i neznanju. Trenutačno ispadaju su nastavnici u najmanju ruku donijeli i pustili u školu žuticu. Psiju, prijetje, traže intervencije pa čak i prijete svim nadležnim. Neznanje i agresivnost udruženo s glasinama, javlja se u punom sjaju i bljedi. Nesporazum stalno na pomolu. Ljudi bi krojili svijet po svojim željama. Nepromišljenost i neznanje uvijek izazivaju agresivnost i nesporazume. Dolascima u školu ili telefonskim razgovorima zabitavaju zatvaranje škole i stavlju se u ulogu sudaca. Mnogi znaju gdje je žutica započela i tko je kriv. Kako bismo bili stetni u okviru Juge pa i svijeta kada bismo ovakve znalce imali, oni bi sve unaprijed onemogućili i predviđeli, oni bi svijet riješili svih mogućih iznenadjenja. Provincijalcima po duhu i pameti uvijek se javlja »jasnoća« i »objektivnost« i oni vrlo lako donose zaključke i vrlo lako sude. I kada se žutica u masovnjem obliku javi u Sedramiću, Kljacima ili Gracu, o tome uopće ne vode računa. Bojazan za vlastito dijete dovođi ih do »zaključaka«, ali kada obole ili boluju nečija djeca, onda je sve normalno ili se za čak i ne zna. Lako ćemo za sve pomake i uzmakne u standardu, ali kada će nastati pomaci u ljudskoj svijesti ili da kažemo »zastarjelo« u ljudskim dušama.

Penzioneri nam svake pa i ove godine dijele kredite. Imaju najjači fond u Drnišu. I opet daju po nekoliko milijuna kredita da bi sve ljudi zadovoljili, pa ispada da se od tako raspardanib, narod kaže rasprkanih, kredita, može kupiti prozor ili vrata. Namojno se, valjda, odgadaju istinske teškoće. Vuk sit i koze na broju, to je mato ovakve »poljike«. Tako se postiže prividan mir, a teškoće pojedinaca ostaju daљe. Što pojedini penzioneri daruju stanove sinovima ili uopće ne stanuju u dodijeljenom stanu, nije ni važno. Oni pak što dižu kredite, a imaju stanove, nije ni važno itd.

Drniš gradi Dom kulture »Božidar Adžija«. Preko tri tisuće četvornih metara bit će dostupno za kulturu i potrebe grada. Ulažu se krajnji napor da se održi korak s vremenom i da se sačuva veličanstvena kulturna tradicija ovog grada. Stopa izdvajanja za kulturu je jedna od najvećih u SR Hrvatskoj i Jugoslaviji. To izaziva oduševljenje na oivou Republike i svakog kome je potrebna kultura. Nažalost, ove činjenice nisu još mnogima jasne u Drnišu. Mnogi bi bili sigurno da imaju prije kobašica. Ili najčešće mijehaju jabuke i kruške, pa bi iz novaca za kulturu gradili privredne objekte. Ipak, raduje činjenica, da će se Dom graditi sa svim sadržajima za potrebe cijelog stanovništva.

Pogon »Dalmastroja« prešao je zagrebačkoj »Prvomajskoj«. Očekuje se da će sve krenuti nabolje. Radnici su inače iz sanitarnih prostorija sve demontirali i ponijeli kućama što se ponijeli može. Ubuduće će se sve morati nadoknaditi i platiti iz kesica. Tako će se valjda, pločice, slavine, tuš slavine, vodokolici i ostalo, sačuvati.

Ostajemo i u narednom planskom razdoblju nerazvijeni. Za početak dobili smo slotinjak starih milijardi dinara. Tvornica oplemenjenoih aluminijskih folija (Štampana ambalaža) je proradila. »Sintal« se gradi u Oklaju. »Elkroj« se gradi u Drinovcima. Unešić će dobiti pogon u metalnoj industriji. »Krateks« će graditi svoj pogon. »Karbon« izgradije svoj pogon. Gradi se novi vodovod sa prvorazrednom vodom s Promine i izvora Čikole. Drniš ima budućnost i živjet će. Svakako, ide ponešto teško i usporeno, ali uz Petrovo polje i ostala prirodna bogatstva (da ne fraziramo resurse) Drniš ima budućnost.

SLOBODAN GRUBAC

„Tako nas naučilo“

Lijep, sunčan zimski dan kao stvoren za izlet. Mi protegli malo noge do Tribunj. Tko bi rekao da je ovdje ljeti puno gužve: sad ni žive duše. Valjda su na moru, u maslinicima. Ide-mo do uljare. Stare. Na samoj rivi. Radi Dvije, tri prikolice. Ljudi koji čekaju.

● Dobar dan, ljudi!
— Dobar dan.

Predstavljamo se. Vili »petlja« s aparatom. Razgovarat hoće, slikat se neće. Hajde, de, bar nešto. Prilazimo najčitijem »barbi« koji nam kaže da ima oko 500 kilograma maslina, ove godine, i da se zove Sime Perkov. Ulje, kaže, neće pokriti ni troškove, ni trud, jer su masline ove godine veoma loše kvalitetne i bit će tek 15 posto ulja.

● A jeste li što učinili s preporukama o regeneraciji?

— Ma kakva regeneracija. Mladi neće da rade. Imam četiri sina nitko neće da ozašće rukave. Ne isplati se

● Kako se ne isplati kad je litra ulja 1500 dinara?
— Pitamo, a kao provokativno, a sugovornik se — mršti. Očito mu to pitanje nije po volji. Ali, ima odgovor:

— Za čovjeka, proizvođača, ulje nije po 150 hiljada. Treba znati mjesto gdje po toj cini prodati ulje. Ja sam poslije rata nosio po dva karatela ulja u Sibenik i znao sam gdje će ga prodati. Sada ništa, nemam di. Tko će kupiti?

● Onda je ovo za domaću upotrebu?

— Da, za kuću. Nekad se trošilo po 150 litara, sada i upola manje. Mišamo ga sa industrijskim.

● Kažu da ste već ove godine trebali ulje »činiti« u novom pogonu?

— Govori se da će dogodine proraditi nova uljara, ali mi ne vjerujemo, dok ne vidimo. Tako nas je naučilo.

● Morate dugo čekati?

— Najmanje 8 sati za 300 kilograma maslina. Samo rad prese traje 4 sata. Jutros sam u 7 doša, a još

za dvije ure neću doći na red.

● Pa, kako to je? Il se unaprijed zapišete?

— Je, ali svejedno, ulja je stara.

● Je li vam poljoprivreda zanimanje?

— Ma ne, ja sam industrijski radnik samo po-mažem ženi.

Pokušavamo još po nekog od okupljenih uvući u razgovor, ali ne ide. To su, pretežno, stari ljudi, umirovljenici, od maslina i zemlje nitko ne živi.

Tako je to.

Vili otišao u uljaru. Slika stare prese vjerljivo posljednji put u starom pogonu. Dogodine će proraditi novi sa dvije linije: trideset tona za 24 sata.

Vrijednost linije dvije stare milijarde. Ulažu tribunj-ska zadruga, »Sibenik« i FAO. Druga linija rezervirana je »prihvatu« maslina za jelo. Samo je pet takvih u cijeloj zemlji (Tribunj, Murter, Postire, Makarska, Pelješac). Neka, opet se okrećemo zemlji.

J. PETRINA

Novi start „starog Primoštena“

Radnici sad već bivših OO-UR-a »Josipa Kraša« i njihove radne zajednice izjasnili su se na referendumu o udruživanju u jedinstvenu radnu organizaciju za turističko-ugostiteljsku i trgovinsku djelatnost koja će nositi naziv »Primoštenskoj«.

Istovremeno s izjašnjavanjem o osnivanju RO »Primoštenskog« radnici su prihvatali i plan razvoja za naredno srednjomjerno razdoblje. U tom je planu vjerljivo najzanimljivije onaj dio koji govori o novim investicijama. Prema tome, dosta ambicioznom planu, »Adriatic« bi trebao za narednih pet godina proširiti autokamp bungalovima, izgraditi turističko naselje »Marina lučica« i hotel »Marina lučica«. II te komplektirati sadržaje u marinu »Kremik«. Planirano je i investiranje u dva potpuno nova hotelska objekta. B kategorije i to jedan u Rogoznici a drugi u Bilom, itd. Već ove godine Primoštenski bi trebao dobiti i prvi mlijetni restoran, planira se i otvaranje nacionalnog restorana. Nešto manji

investicijski zahvati planirani su i u OO-UR-u »Trgovina«, a najznačajnija je izgradnja poslovno-stambenog objekta sa 6 stanova i, najvjerojatnije, prodavaonicom bijele tehničke

J. P.

Uskoro dovršenje borajske ceste

Prometnica kroz Boraju koja »skraćuje« put do Trogira za dvadesetak kilometara biti će asfaltirana do konca veljače. Na deset i pol kilometara ceste koja se nalazi na području Šibenske općine radi RO za ceste »Sibenik«, a 2,5 kilometara na trogirske strani dovršava splitsko poduzeće za ceste Izvođači radova ističu

da će asfaltna vrpeča biti položena istodobno kad bude dovršena i trogirska zaobilaznica. Prometnica će, potpuno s okolišem, biti dovršena do početka svibnja. Na Šibenskoj strani radi se nekoliko objekata. Među važnijima su željeznički nadvožnjak i most preko potoka Dabar.

Z. S.

reportaza

Kinematografi

ŠIBENIK: američki film »Indiana Jones« (do 12. I)
američki film »Amadeus« (od 13. do 19. I)

TESLA: američki film »Plaćenik« (do 12. I)
američki film »Noćna smjena« (od 13. do 15. I)
mađarski film »Dnevnik« (16. I)

20. APRILA: američki film »Apokalipsa danas« (do 12. I)
njemački film »Priča o ljetnicama« (od 13. do 18. I)

Dežurna ljekarna

VAROŠ, Ulica bratstva i jedinstva 32 (do 17. I)

Iz matičnog ureda

Roden!

Dobili kćerku

Živko i Ivanka Marasović (blizanke), Rajko i Nada Romanić, Mladen i Nediljka Petković, Zoran i Meri Tepić, Jure i Anka Crnjak, Josip i Ljiljana Nižić, Milenko i Vesna Smolić, Ljubomir i Bett Miš, Velimir i Zdenka Skugor, Krste i Vinka Bulat, Goran i Jasna Klaric, Marko i Rajka Slipčević, Milan i Dušanka Gardijan, Branko i Nada Bokun, Dane i Ivanka Samadol, Dalibor i Jagoda Šparica, Jadranka Halilović, Ivan i Relija Vukićević, Boris i Ankica Spadina, Radenko i Smiljana Sunjerga, Đuro i Stana Đurđević, Stipan i Radojka Nadvoeza, Spiro i Milka Adimović, Zarko i Jela Baković, Joso i Zorka Berać, Dragan i Nada Plavčić, Mladen i Diana Bumbak

Dobili sina

Milan i Jadranka Vučković, Vice i Marica Šuperba, Borislav i Dragica Petrović, Josip i Dinka Perić, Josip i Gordana Dragičević, Ante i Marijanka Fržop, Ivan i Jagoda Lokas, Ante i Ana Mikulandra, Jere i Ema Cukrov, Ante i Biserka Prnjak, Boris i An-

Vjenčani

Silvana Knežević-Jazgun i Vlade Sunara, Janja Blađić i Mile Šišak, Branka Rupić i Nenad Škugor, Milenka Fabijan i Goran Lučić, Mara Koštadinović i Martin Petković, Senka Severdija i Zvonko Stuhli, Mileva Širko i Zoran Separović, Dijana Zjalić i Željko Jakšić, Marica Kuludić i Žarko Ljubić, Davorka Čala i Zvonko Slukan, Klaudia Lauri i Ivica Gelino, Goranka Lukić i Živko Kuludić, Branka Storić i Ante Sunđerja, Radojka Blažević i Srećko Živković, Senada Delić i Vladomir Gulin, Ruža Berišić i Jozef Glasnović, Zorica Babac i Borodin Kolar, Jelena Kolobara i Tomislav Bašić, Zdravka Crnobori i Nikola Beković, Silvana Filipac i Vladimirov Tlaja, Olga Zaninović i Željko Nakić, Milena Koločper i Ljubo Vukov, Vanja Sladić i Tomislav Ninić, Jela Guša i Momir Mrmak, Olga Supa i Nenad Eraković, Marija Bojić i Cvitko Burić, Danica Papak i Damir Ercegović, Ćvita Jakić i Jere Sučić, Blanka Panjkota i Goran Stipanić, Leonora Beader i Radojka Trbović, Branka Debelić i Zoran Lokas.

Umrli

Frana Rak (70), Krsta Radović (84), Iva Špirjan (54), Andrija Torov (58), Anica Tarabarić (74), Tome Bađelić (58), Ante Kalik (87), Spiro Grubišić (81), Ante Novaković (55), Antonia Jurčić (88), Blaženka Bralić (80).

DISKO-RESTORAN

„Bambi“

OBAVJEŠTAVA

Restoran »Bambi« obavještava cijenjene goste da radi godišnjeg odmora neće poslovati od ponedjeljka 13. siječnja do četvrtka 30. siječnja 1986. godine.

Disko »BAMBI« u tom razdoblju raditi će samo petkom i subotom.

MALI OGLASNIK

TELEFON: 23-668

HITNO iznajmljujem dvosoban stan u centru grada, povraticima ili radnim organizacijama. Ponude pod broj 2246.

MEDICINSKA SESTRA sa svojom četveročlanom obitelji traži jednosoban, dvosoban, prazan ili namješten stan. Cijenjene ponude na telefon 25-123 subotom i nedjeljom. (2249)

U SUKOŠANU, na lijepom položaju prndajem gradevinjsko zemljište (1000 četvornih metara). Ponude na telefon 041/413-419. (2250)

VOJNO LICE traži jednosoban stan ili garsonjeru u Šibeniku. Javili se na telefon 28-218. (2251)

SORU s bračnim krevetom u predjelu Šubićeva, iznajmljujem dvojici drugova, dvjema drugaricama ili bračnom paru. Javili se na telefon 29-789. (2252)

IZNAJMLJUJEM poslovni prostor za tlu djejalnosti u centru grada. Javili se na telefon 26-878. (2253)

PRODAJEM karamboliranog stojadina (1979.) u voznom stanju, motor »Fite«, te motor za »Flata« 127 (ispravljen). Javili se na telefon 22-311 (od 7 do 12 i od 17 do 19 sati) i 27-047 cijeli dan. (2254)

PROSVJETNI RADNIK, samac, traži sobu s posebnim ulazom i kupatilom. Javili se na telefon 32-018. (2255)

PRODAJEM kuću u starom gradskom predjelu. Javili se na adresu: Graditelja Skoka 2 (ispod sv. Ane). (2256)

MLADI BRAČNI PAR bez djece (vojno lice), traži dvosoban ili jednosoban namješten stan. Javili se na telefon 22-782. (2257)

PRODAJEM nove neupotrebljavane pancerice (Alpina) broj 41 (?). Cijena povoljna. Javili se svaki dan na telefon 23-668 od 7 do 15 sati. (2258)

TRAŽIM u najam jednosoban namješten stan u Šibeniku ili bližoj okolici (Vodice). Javili se na telefon 23-868, svakog radnog dana od 7 do 15 sati. (2259)

DALI KRV

U Službi za transfuziju Medicinskog centra u Šibeniku dobrovoljno su dali krv: Petar Ivanković (»Slobodna plovidba«), Ratimir Banovac, Žarko Živković i Nenad Zorić (MTRZ), Marko Samardić, Zdravko Gulin, Miljenko Orlović, Zdravko Vranjic i Marjan Banić (TLM), Vjekoslav Kožulić, Srećko Vodopija i Drago Skračić (Murter), Luka Knežević i Dobrilo Milovanović (Klub DDK Crvenog križa), Živko Vukorepa (»Elektro«), Ivica Srdarev, Željko Čolak i Nikla Milić (TEF), Mladen Čelić (Jadranska banka), Martin Grgić (ZTP), Ružica Kučić, Marita Gašolčić, Dragutin Erceg, Marin Guina, Marinika Relaš, Ivica Bolibrugh, Branko Jakus, Milan Brnčić, Fabijan Antić, Ante Črnković, Marko Koc, Tudor Hrabar, Mate Martinović Toni Zanne, Stipe Bulić i Spiro Vukman (Trogir). Općinska organizacija Crvenog križa zahvaljuje svim donatorima.

TUŽNO SJEĆANJE

na dragog papu

ANTU GRPCA
4. I 1984. — 4. I 1985.

Njegova obitelj (472)

IN MEMORIAM

S ponosom i ljubavlju čuvamo uspomenu na voljenog

JOSIPA BEROVIĆA
(Savu)

11. I 1983.
11. I 1986.

Supruga i djeca (473)

U SJEĆANJE

MARTA
GRUBIŠIĆ
12. I 1985.
12. I 1986.

Navršila se godina dana od smrti naše majke, bake i prabake.

Hvala svima koji se je sjećaju i njen grob kite cvijećem.

Njen najmiliji (474)

TUŽNO SJEĆANJE

na moju sestru

DUŠANKU
KARAĐOLE
15. I 1982.
15. I 1986.

Prošle su četiri godine toge i boli. Da te moje suze mogu probudit i nikad te vječno tamu ne bi krija. U susrće za tobom tvoja sestra Slavka.

(478)

U SJEĆANJE

Navršila se je još jedna tužna godina dana nakon što nas je napustio naš dragi suprug, otac, đed, brat, svekar, rođak i prijatelj

MILE PERIŠA
Barba

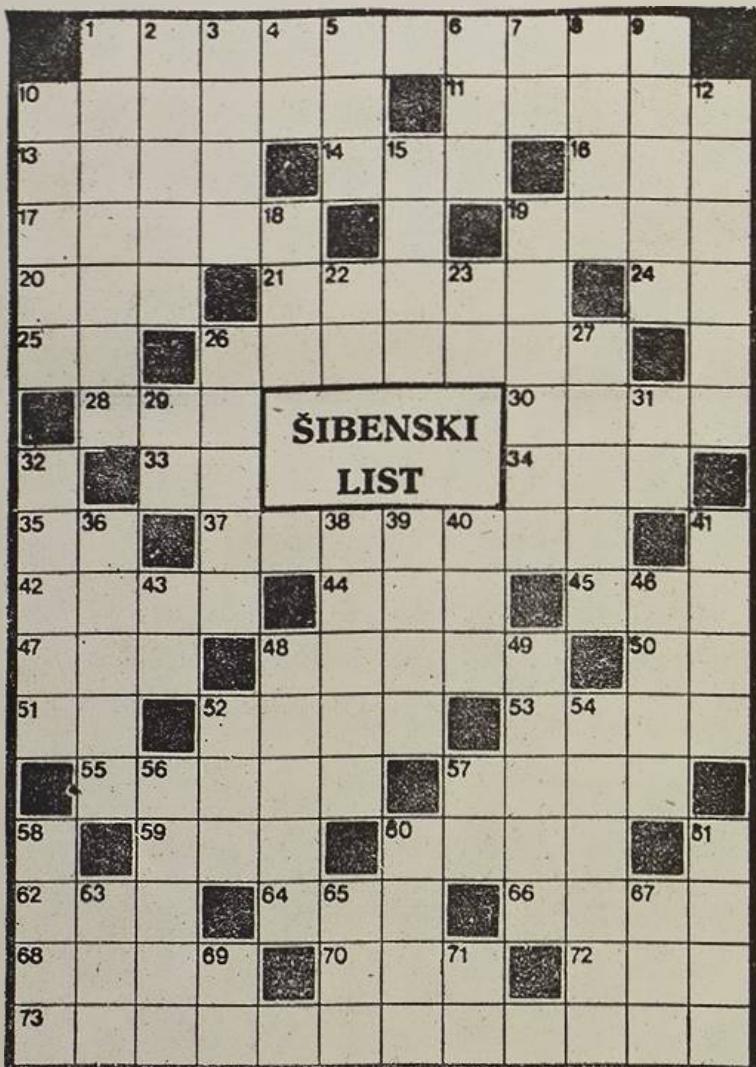
15. I 1983.
15. I 1986.

Njegova plamenitost, debola i ljubav ostaju vječno u našim srcima. Hvala svima koji ga se sjećaju i posjećuju njegovu lobi dom.

S ljubavlju i tugom supruga Milka i sinovi dr Marijan i Josip a obiteljima.

(476)

KRIŽALJKA

VODORAVNO: 1. Provodilac kolonizacije, 11. Dio nar. nošnje, 12. Zbir, zbroj, 13. Vrsta kazališnog komada, 14. Velika sovjetska rijeka, 16. Šav na ženskoj čarapi, 17. Glasanje dirljivih zvijeri, 18. Ženin brat, 20. Kem. znak za radij, 21. Albanska telefonska agencija (krat.), 22. Čovjek u ponomaklim godinama, 24. Str. kratica za broj, 25. Pripotomljivati dirljih životinja u zoološkom vrtu, dreseri, 26. Uviranja, 27. Osušene stabljike žitarica, 28. Sparina, omarina, 30. Ribe sjevernih mora, umjetno se uzgajaju u Skradinu, 34. Prijedlog, 35. Gradić u Istri, 36. Osobna zamjenica, 38. Jedan mjesec, april, 40. Automobilска oznaka za Karlovac, 41. Marljivost, 43. Avar, 44. Divlja životinja, 45. Mjera za papir, 47. Inicijali slovenskog romanopisca (»Martin Krčur«), 48. Prastanovači Francuske, 49. Gololjnja, goloca, 51. Domaća životinja (mužjak), 52. Zaštitno cijepljenje vakcinama.

OKOMITO: 1. Rožnata izraslina na nozi konja, 2. Cigla, 3. Splitska (vojna) luka, 4. Omladinska radna akcija (krat.), 5. Kem. znak za natrij, 6. Izumi, pronašasci, 7. Kec, prvak, 8. Kvalitetna morska riba, 9. Ime glumca Sbarisa, 10. Poljudelci, 11. Nača riječka, 15. Velika tal. luka, 18. Zavjesa, 19. Sprat, elaza, 22. Mjesto nedaleko od Šibenika, 23. Automobilска oznaka za Celje, 25. Četvrtina kilograma (prov.), 26. Konjanik oboružan kopljem, 27. Kem. znak za samarij, 28. Teret, 29. Ležaljka, sofa, 30. Čovjek koji se bavi lovom, 31. Gradić pokraj Splita, 32. Dva susjedna slova abecede, 33. Jedan naš govor, 35. Upotrebljavati, korištiti, 37. Čud, priroda, 39. Grčko slovo, 40. Jedan kem. element, kositar, 42. Stari isluženi konj, 44. Neznačajni s obzirom na ležinu, 46. Mikrob okruglog oblika, 48. Vrsta ribarskog čamca, 50. Kem. znak za skandij, 51. Pokazna zamjenica.

J. J.

VODORAVNO: Delegacija, korota, llova, edil, jod, TAM, kadar, m, kana, eta, atomi, IT, Ca, anatomi, e, kal, ober, k, Sa, Nep, Am, sanator, r, rali, alo, lka, ala, aroma, Ag, Te, akov, sova, namad, soba, s, kan, alva, a, rat, tet, Irak, Avar, mol, kut, manipulirati

MICHAEL VACHELL

Susret u mraku

Nova žrtva opasnog manjaka. Žrtva je pala pogodena nožem. Ubojica još na slobodi. Bile su to riječi u dnevnim novinama. Raymond Baren je pronaden jutros na obali kanala na Middletownu. Glava mu je bila gočena od tijela.

John Howard upravo je počeo čitati tu vijest kad zazvoni telefon. Spustio je novine na koljena, s dosadom uzdahnuo i dignuo slušalicu.

— Halo! — reče umorno. — Ovdje Middletown 427

— Gospodin Howard? — čuo se muški grleći glas.

— Da.

— Gospodin John Howard? Komediograf?

— Da, da. Tko je na telefonu?

— Prijatelj, gospodine. Vaš dobar prijatelj.

— Glas je zvučao podrugljivo.

— Ali, slušajte vi...

— Gospodine, nemojte tako brzo gubiti žive. Jer, ako se razljutite, mogao bih izgubiti strpljenje; mogao bih postati bijesan i osvetoljubljiv pa nekome reći nesto na vaš račun. O onome što ste prije nekoliko godina učinili u Bradfordu. Bilo bi to kobno za vaš ugled. Ne mislite li tako? Moglo bi to uništiti vašu karijeru.

— O čemu to, do vrha, govorite? — dobiti Howard bijesno. Vjerojatno razgovara s nekim ludakom. Ili s nekim tko ga želi učijeniti s izmišljenom pričom. Duboko uzdahn.

— Hajde, gospodine Howard, ne trigravajte nevinacce. Znam sve. Sjetate li se one djevojke? One za koju ste izjavili kako ste mislili da vrat imena osamnaest godina? Ako ta priča dopre do pravog mjesta, važe te imenite bitti pokriveno blatom.

— Ne znam o čemu govorite — grubo odbrusi Howard.

S druge strane žice čuo se smijeh.

— Kako želite, gospodine. Ne zname o čemu govorim? Ne poznajete nikakvu djevojku? Jesam li ja je ja izmislio? Recimo da sam izmislio priču kako bih vas učijenio, a vi ste odlučili da ne padnete u zamku. Čekat ćete da istina nade pravi put? Sve se čini neoma lijepo i dostojanstveno, gospodine Howardu, ali se stvari neće odvijati tako... Vidite, vi ste javni radnik i nizete uspjeh za uspjehom. Uz uspjeh idu i neprijatelji, jer uvijek ima zavidnih ljudi. Ako se samo nešto čuje što bi vas moglo srusti s vašeg postolja, te ljudomorne osobe učinit će sve do vas gurnu još dublje. To biste trebali znati gospodine Howarde. Zato razmislite. Kakvu bi štetu mogla učiniti moja priča našoj karijeri, osobito ako se uzme u obzir da imam prijatelja novinara.

Nastala je kratka stanka kao da čovjek Howardu daje vremena za razmišljanje.

— Onda čekam vaš odgovor, gospodine!

— Vi ste prijavi učjenjivač! — vikao je Howard bijesno. Dobro je shvatiti kako bi na njegovu karijeru djelovala takva priča, iak onije bilo u njoj ni tručka istine. Bilo je jasno da taj neznanac blefira, ali on nije mogao dopustiti da procuri takva priča. Pogolovo ne sad kad je stekao takav ugled.

Znan je da će morati platiti.

— Koliko? — upita čovjek.

Čuo se pakostan smijeh.

— Vidite, nisam pohlepan. Recimo dvije stotine tisuća dolara! Dobro? Za početak, jasno...

— Dvije stotine tisuća...? — Howard se pjenio od bijesa. — Dvije stotine tisuća...

— Da, gospodine, dobro ste čuli. Prvo plaćanje još vederas.

— Nisam siguran da imam kod sebe toliku svotu... — počne Howard.

— Snađite se — podsmijevao se glas. — Niye me brige hođete li prosliti ili ukrasti, ali novac pronadite nekako. Želim ga imati učeras. Imate dva sata vremena. Necu vam pružiti užitak da mi vidite lice, pa sam izabrao mjesto na kojem se možemo sresti da me ne vidite. Točno na sredini High Streeta nalazi se uličica koja skreće uljevovo. Gotovo na danu ulitice, na desnoj strani, mali je trijem. Nema osvijetljenja, gospodine, pa me nećete moći vidjeti. Čekam vas ondje.

— Dobro — prihvati Howard. — Nadam se da će naći novac.

— Dobro, potrudite se gospodine — užrati glas. — Ali još bih vam nešto želio reći.

— Da?

— Namjeravate li otici na policiju, ne mojte to učiniti. Ako me uhapse, moj prijatelj novinara sutra će ujutro objaviti priču u novinama.

Dva sata poslije toga Howard je parkirao svoj automobil u High Streetu. Nikoga nije bilo na ulici. Slijedio je upute sve dok nije stigao do trijema. Bio je potpuni mrak. Počušavao je izoliruti vid, ali ništa nije uspio vidjeti.

— Vi ste gospodine Howarde?

Zadrhtao je od toga glasa, zatim pogledao u smjeru odakle je došao taj glas, ali uza lud.

— Da — rekao je.

— Jeste li donijeli novac?

— Jesam.

— Donesite ga ovamo gospodine.

Howard se zaputio u smjeru odakle je došao glas. Nejasno, potpuno nejasno, video je oblik sjene što je stajala pred njim. Biti je malena i zdeporta. Zaustavio se na dva koraka udaljenosti.

— Dajte novac, gospodine.

Ispružena ruka dodirne njegovu, a Howard odmah prijede u napad. S iznenadujućom brzinom uhvati onu drugu ruku, privuče čovjeka k sebi i snažno ga udari pod rebra. Čovjek zastenje i teško dišući padne na koljena.

Howard ispušti njegovu ruku da bi ga zatim uhvatio za kosu. Glavu mu gurne unazad.

— Gupane! — pištao je. — Jeste li zatista uverio da će me uspijeti nasamariti? Mislio si da nisam u stanju izvesti protunapad. Prevario si se. Jako si se prevario. Nisi prut koji me pokušao učijeniti. — Njegove oči ospasno su stjevale. — Bilo ih je... a ti si deseti!

Čovjek ispušti hrapavi glas kao da molitva. No, nije mu pomoglo. Opasni manjak koji je već deset žrtava namamio iskom glumom duboko mu je zarto nož.

ŠTEDITE

KOD JADRANSKE
BANKE

Mukla tišina zimskog razdoblja

Gdje se zabavlja šibenska omladina? Zbog čega je zaostao aktivan život šibenskih pop i rock grupa te pjevača amatera? Da li su kafići jedini oblik zabavnog života u gradu gdje se okuplja omladina?

Mladi smo svi bili. Voljeli smo »Beatlese«, »Pleterse«, Tom Jonesa druge. Ali tadašnja omladina ovog grada voljela je i ove naše gradске grupe i pjevače koji su iz veleru u većem zabavljali šibensku mladež.

Svakako, bilo bi preopširno da se analizira jedan cijelokupni razvoj šibenske estradne umjetnosti. Počeci, dakako, datiraju šezdesetih godina kad su tadašnju omladinu zabavljali VIS »Apolosi«, »Polaris«, pa do jedne od najpoznatijih pop grupe »Mi«, grupe koja je sedamdesetih godina bila jedna od najvećih pop atrakcija u našo jzemi. Nešto poslije miovaca u Sibeniku se javlja rock-sastav »Stopkoji«, dostigao vrhunac

svojih prethodnika, ali su umnogome pridonijeli na razvoju i nicanju nekih novih sastava.

Sibenik je, kaže se, grad pjevača: Arsen Dedić, Mišo Kovač, Ivo Pattiera, Branko Blaće, Alen Slavica, Duško Jaramaz i mnogi drugi, pa se slo-

bdno može kazati da je to grad koji je dan veliki doprinos jugoslavenskoj estradnoj sceni.

Klapsko pjevanje se osobito riješi u ovom gradu, naročito zbog kvalitetnih klapa »Sibenik«, »Jadrija« te »Bilice« i »Solaris«, klapa koje su postale pravi ambasadori zvuka i običaja ovog podneblja, čak i u inozemstvu. Prisustvovali vrlo rijetkim koncertima tih klapa (na našem području) znači uvjeriti se da mladi

koja su bar donekle poticala da, te »Prvi glas Šibenika« nastanak ovih pop-sastava i pjevača. Većina omladine ne može sebi više priuštiti od standardnih obilazaka kafića gdje se okupljuju i razmjenjuju mišljenja, te zgodne i nezgode iz svakidašnjeg života.

Jedini svijetli primjer masovne zabave je subotnji »Disko« u sali gimnazije kad se okupi i do 1500 omladinaca. Obližnji disco »Bambi«, pelkom, subotom i nedjeljom je svakako atraktivn za omladinu, ali veliki broj mlađih nema adekvatno prijevozno sredstvo, pa čak ni dovoljno džeparca da bi prisustvovali tim egzibicijskim disco-zabavama.

Tražeći odgovor na neaktivnost zabavno-glazbenog života mlađih u gradu posjetili smo dva člana izvršnog odbora »Udruženja muzičara«, Željka Petresa i Josipa Matića. U razgovoru s njima saznali smo da na ovom području djeluje desetak pop-grupa među kojima su najaktualnije: Tutta l'orza (na slici), Malo daje, Spektar, Ars, Fontana, Akademik Kazali su nam da veoma slabo stope s finansijskim sredstvima pa i ne mogu poticati na rad nove grupe i pjevače, te organizirati »Gitarjadu« i »Prvi glas Šibenika«. Cijelokupni muzičko-zabavni život grada svodi se na ljetno razdoblje kad većina šibenskih grupa i pjevača nastupa u hotelskim objektima. Zimi ti hdeserat grupa više nema gdje nastupati, a naročito u gradu gdje nema adekvatnog prostora, pa ni zabave za većinu šibenskih omladinaca. Nakon razgovora Josip Matić je izrazio želju da u suradnji sa SSOH Sibenik i Centrom za kulturu i SIZ-om za kulturu pridonesu intenziviranju zabavno-glazbenog života.

Naše je, pak, mišljenje da će se makar dio problema glazbeno-zabavnog života omladine riješiti izgradnjom Domu omladine i boraca, kad će šibenska omladina dobiti prijevozne prostorije gdje će se okupljati i uživati u muzici šibenskih pop i rock grupa. Tad će vjerojatno kulturno-zabavni život mlađih biti bogatiji i raznovrsniji (večeri poezije, šansone, ozbiljne glazbe).

B. TURICA

vrlo rado slušaju ovaj domaći sound.

Osvrnuvši se nekoliko godina unatrag može se konstatirati da se ništa značajnije nije dogodilo na polju zabavno-glazbenog života u gradu. Davno prije postojala su po neka natjecanja kao »Gitarija

nog procesa u studiju pedagoške i izučavanja pedagoških problema. Jer, suvremenog pedagoškog znanosti potrebno je da ima

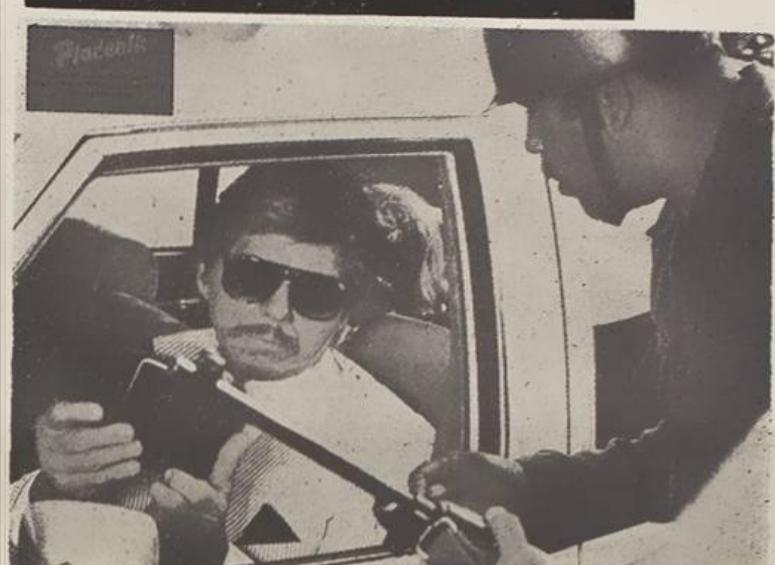
na »lapelu« sve što je bilo progresivno kao i ono što je kočilo i sputavalo razvoj pedagoških misli. Sadržaj knjige je klasificiran prema povijesnim etapama od Demokrita do J. Deweya tako da su u ovom dragocjenom izdanju predstavljeni poznati pedagoški klasičari staroga, srednjega i novog vijeka. Ovo izdanje umnogome će olakšati posao i profesorima koji su do sada bili primorani verbalistički prenositi misli pojedinih pedagoga i ta in-

terpretacija je skraćivala, transformirala, pa čak i neautentično predstavljala izvorne postavke pojedinih velikana.

»Pedagoška hrestomatija« će sigurno dobro doći svima koji se bave pedagoškom problematikom, a to znači ne samo studentima i profesorima na visokoškolskim ustanovama nego i roditeljima, učenicima i usmjerenom obrazovanju i svim prosjeknim radnicima. Ova knjiga će predstavljati skladnu cjelinu s »Općom povijesti pedagoške knjige«, knjigom koju uskoro namjerava objaviti prof. dr. Mate Zaninović.

mr. J. VUČENOVIC

KINEMATOGRAFIJA

Charles Bronson u akciji

(U kinu »Tesla« 12. siječnja — početak u 16, 18 i 20 sati
— Prikazuje se film »Plaćenik«)

PROIZVODNJA: SAD

REŽIJA: J. Lee Thompson

GLAVNE ULOGE: Charles Bronson, Theresa Saldana, Jose Ferrer

ZANR: avanturistički

Bivši plaćenik, Holend, vraća se na svoj posljednji zadatak da likvidira Moloha, specijalistu za mučenje i savjetniku reakcionarnih režima, koji živi u Gvatemali okružen stražom i američkim agentima. Plaćenik ima i osobni motiv da osveti svog najboljeg prijatelja koji je podlegao Molohovim mučenjima. U tom ulasku interesantnom i iznenadnim akcijama bogatom američkom filmu još se jednom iskazao renomirani glumac Charles Bronson, pa se njegove, to jest Holendove vratolomije prale takoreći bez daha. »Plaćenik« je film kao naručen za ljubitelje »celuloidnog avanturizma«.

KAZALIŠTE

Vrlo neobična predstava

Sudeći po repertoaru Šibenskog kazališta ove sezone, Centar za kulturu se nešto više nego do sada orijentirao na vlastito stvaralaštvo. Uz nekoliko repriza »Hamleta...«, dječju premijeru »San«, evo većeras i još jedne »odrasle« premijere: redatelj Nikša Eterović na scenu je postavio »Equus«, Petera Shafera, s Amaterskim dramskim ansambalom Centra. Ovje premijerne predstave bit će održane 13. odnosno 15. januara, dvije replje odžat će se 15. i 16. januara, a za većeras je, recimo na kraju, predviđeno održavanje pretpremijere.

O kakvoj se predstavi radi, teško je govoriti u najavi. Znamo samo da je to jugoslavenska prizvedba teksta Petra Shafera, suvremenog hit-pisca, autora teksta za predstavu »Amadeus«, prema kojem je napravljen i trenutno najpopularniji film kod nas, a vjerojatno i u svijetu. Osam deset i druge je snimljen i film (ne znamo da li isto pod nazivom »Equus«), zbog viske cijene nije otkupljen u našoj distribuciji, no prikazan je u kasnovedernjem terminu FEST-ovih premijera.

Zanimljivo je i to da je predstava »Equus« rezultat rada Škole glume koja je s radom počela prije nepuna dva mjeseca. Prva proba predstave održana je 24. studenog, a uporedno su radile dvije grupe plaznika, tako da i postojne dvije alternacije. Igraju: Goran Višnjić, Goran Čular, Đijana Pnić, Đurđica Corović, Diana Bralić, Darko Frua, Selma Zulfic, Andrijana Radišić, Paško Zorić, Anisa Mehic, Ivana Dobronić i Goran Omasić. Kulstine je izradila Marina Zdjelar, kompozitor je Zoran Ljubić, scenograf Ranko Friganović, snimke su napravljene u studiju Radio-Šibenika i Studio »Smokva« u Zagrebu. Fotografije i din filmsa snimio je Nikša Kuzmanić.

J. G.

„Pedagoška hrestomatija“

U svečanoj dvorani Filozofskog fakulteta u Zadru dekan te visokoškolske ustanove prof. dr Julian Međini i predstavniči »Školske knjige«, kao izdavača, prof. dr Dragutin Franković i mr. Jozo Marović predstavili su brojnim učanicima knjigu »Pedagoška hrestomatija«, autora prof. dr. Mate Zaninovića, redovnog profesora na zadarском Fakultetu.

Izuzetno produktivan znanstveni radnik dr. Mate Zaninović, inače Šibenčanin, u svojoj najnovijoj knjizi prezentira tekstove klasičnih povijesti pedagogije i tako umnogome pridonosi unapređenju nastav-

te interpretacija je skraćivala, transformirala, pa čak i neautentično predstavljala izvorne postavke pojedinih velikana.

»Pedagoška hrestomatija« će sigurno dobro doći svima koji se bave pedagoškom problematikom, a to znači ne samo studentima i profesorima na visokoškolskim ustanovama nego i roditeljima, učenicima i usmjerenom obrazovanju i svim prosjeknim radnicima. Ova knjiga će predstavljati skladnu cjelinu s »Općom povijesti pedagoške knjige«, knjigom koju uskoro namjerava objaviti prof. dr. Mate Zaninović.

mr. J. VUČENOVIC

Što kažu gradani

Kod kuće i uz knjigu

Petnaestodnevni zimski raspust je pred vratima, a mladi najbolje znaju što u Sibeniku znači imati slobodnog vremena. Drugim riječima, za one koji ostaju odmor se vrlo lako može pretvoriti tek u česte šetanje Poljanom, obilaska mnogočva kafića, ili čitanje neobavezne literaturice, a ostali, ukoliko žele otići negdje a da to ne bude posjeta rodbini u Zagrebu ili Beogradu, mogu izabrati (po pristupačnim cijenama) zimovanje na Osnovskim planinama. Pelister i Galičnici u organizaciji Optičke konferencije Saveza društava "Naša djeca" (aranžirano za osnovce). Koliko nam je poznato, Centar za odgoj i ustmjereni obrazovanje svojim učenicima nije ponudio nikakvu alternativu.

MIRELA KILARIN, učenica CUO: — Ove godine otići ću u Cardano al Campo, u Italiju. Imam tamo prijateljicu, Talijanku, koju sam upoznala ovog ljeta, i pozvala me k sebi na nekoliko dana. To je inače, iznimno da za vrijeme zimskog raspusta odlazim izvan Jezera, a je, bila sam prošle godine u Beogradu kod rodbine... U čemu je problem? Ne, nisu novci, već pomalo roditelji, ne puštaju me rado.

MIRJANA NAKIĆ, učenica CUO: — Kuda ću preko praznika? Kao i svake godine — kod kuće, u Sibeniku. Čitat ću nešto, malo više šetati, što mogu drugo? Tako bih voljela otići negdje na snijeg, u Slovensku Bistricu, recimo, tamo su mi prijatelji, ali roditelji ne puštaju. Novci nisu u pitanju. Znam, bit će dosadno, ali što mogu?

MATILDA BARANOVIC, učenica CUO: — Otići ću u Zagreb kod sestre, tamo studira. Promjena će mi u svakom slučaju dobro doći, pomalo sam umorna od svakodnevnih obaveza. Tako sam praznike provodila i prošlih godina, osim tih, kada sam bila na Plitvicama u organizaciji CUO. Mislim da ove godine škola nije ništa organizirala, a i da jest, ne bih isla, baš sam se zaželjela Zagreba.

ANITA BARANOVIC, učenica OS "Simo Matavulja": — Ponudeno je zimovanje na Oštrelj i negdje u Makedoniju, ne znam točno, to je organizirala škola. Sedam dana košta nešto više od milijun starića dinara... A što ću? Bit ću kod kuće, čitati neke knjige što nisu obavezne za lekturu. Isla bih rado negdje, ali ne mogu, nije važno zbog čega.

B. PERISA
(Snimio: V. POLIĆ)

Da je voda slatki (i neugodni) gost kojeg se najozbiljnije privojava u "Sibenkinu" Robnoj kući, osobita za zimskih (i kisnih) perioda, nije nikakva tajna.

POTOP

I ne gije strab samo ona internog karaktera, ona koja dolazi s poroznog (tako zna na kojem mjestu) krovova, već i ona čisto eksterrog karaktera — nataložena čitavom jugoistočnom (više istočnom) stranom. S obzirom na čljenicu da ta vodena masa oštro odjeliće veleleteni (i oskudnun uređeni) trg od najpre-

ventaljnijeg "Sibenkinog" prodajnog objekta, slika (nenamjerno) podajeći na srednjovjekovni zamak koji se dubokim jarkom dužim vode brani od neželjene posjetitelaca...

Ta je voda prava pošast za Robnu kuću. S jedne strane sprječava prolaz kupcima i slučajnim prolaznicima, a s druge do-

vela je Salon namještaja u neposrednu opasnost. S tim se problemom bore već duži period, od kada se pojavitio zapravo i pokušavaju ga olakšati na razne načine: članjenjem i pročišćavanjem preopterećenih odvoda — šabotova, isključivanjem i sličnim, ali za sada nisu uspjeli iznaći praviljek. Slijeset puta nazivali su "Vodovod", a oni vele da to nije njihov problem, jer voda, navodno, nije njihova jer ne dolazi iz vodovodnih ili pak kanalizacionih cijevi, a SIZ za komu-

nalne poslove osporava via stitu nadležnosti i tako...

I tako — ostaje ružna slika, a voda slijbijom u pravom smislu riječi.

Nikto je ne svojata niti priznaje da spada u njezin domen, pa izgleda da je "ni carska ni spaška", što bi rekao Kočićev David Štrbac.

Ili je, pak, riječ o općem javnom dobru, nebeskoj bojavici sâm, kao što su smog i silni elementi, uostalom.

Nepo- ćudnost druga Jesenjina

Jesenjinu bi bilo draga da zna da je — okus njegovih pejzaža još uvjek blizak dušniku. U Ukrajini, u parkovima dvojpoljubljanskog Kijeva, na obalama zaledene Neve u Lenjingradu, u Šternji nekim od 90 moskovskih muzeja i 11 veliki gradovi Sovjetskog saveza u kojima se, sasvim suvremenno, i puni "Pepsi-cola" i proizvodi (samo za izvoz) tvrdi pakirani "Marlboro", čuvaju dab onih "literarnih" dugih noći "dok u dvorištima ržu konji, a u dlanjini zavijaju vuci".

Zasluga je to i patrijabalnog noćnog mra na ulicama, ali i izvanrednih folklornih predstava "Donskih Kozaka" i blagdana "Ruska zima" kad se i na obali Finskog zaljeva turisti i domaćini uz pjesmu, program, kavijar, vodku i vožnju trojkama raduju zimi. O predstavama i turistima vodi računa "Intourist" sa hotelima "A" kategorije za posjetitelje iz Amerike, Italije, Kuhe, Jugoslavije... Za noćni mir "odgovara" i standard.

Oseboi automobili ("Lada", "Volga", "Zaporosčin" i "Moskvici") još su preskupi. Najnoviji, vrlo atraktivni "Spulnjik" košta deset tisuća rubalja, a "obljena" plaća je slotinjak rubalja koliko koštaju i uvozne "Rifle". Te brojke, međutim, mogu zavarati: Šalica kave u restoranu je petinestak kopečki, a studenti na moskovskom sveučilištu "Lomonosov" mjesечно za smješaj i branu plaćaju svega nekoliko rubalja.

Moskvi je blizu salas Lava Tolstoja, u Klinu je kuća — muzej Pjotra Čajkovskog — čini se da između osam i pol milijuna stanovnika velegrada (pripadnika preko stolnog naroda) šetaju Turgenjev, Puškin, gđica Filipovna. U Lenjingradu pak, još stoji hotel "Astoria" u sobi kojega je Jesenjin samoubojstvom završio svoju bohemsku repozidiju. Nekoliko stotina mouslova u gradu priznatom jedinom od najljepših na svijetu također su na svom mjestu. Nedostaje "Aurora" koja je na remontu. Ni u "Ermitageu" stoljeća ne znače ništa. Vremenu prkose Rapharl, Rubens, Michelangelo, da Vinci.

Ne čuvaju se i ohnavljaju u izvanrednom pažnjom i upornoču samo Zimski dvorac, Petropavlovská tvrđava ili Admiraltet, Lenjingrad ima spomenike devetstodnevnoj obrani opseđenog grada, Lenjinu pobedi... II Sovjetskom savezu ta

su mjesto više od obična spomenika, među ostalim mladenci kod vjenčanja donose na njih bukete cvijeća. To je uobičajeno kao i vidjene kupanja u zaledenoj Nevii ili ponekog do pasa golog sportaša kako trče gradom. Hladan je i lijep sjećanj u vremenu Oktobra.

Jesenjinu, poetu individualizma, skitnje i pijanstva zbog čega je Sovjetska kritika negativno ocijenila dio njegova stvaralaštva, ne bi se dopale mjere koje su sredinom lanjskog svibnja propisali vrbovni organi države i partije. U Moskvi je zavoreno devedeset posto mjeseta gdje se prodavao alkohol, piće se prodaje samo od 14 do 19 sati. Alkoholitarima (navedno ih je oko 40 milijuna) prijeti ne samo premještaj na niže radno mjesto, već i premještaj u druge oblasti s težim klimatskim uvjetima. U prednovogodišnjoj razglednici Moskve nedostajali su ljudi koji teluroju ulicama, raskošnim stanicama mrtvima.

Piće bez ograničenja ima u hotelima. U njima je svega, i specijaliteta i dobrih programa i američkih hitova. U hotelima se, međutim ulazi samo s propusnicama. Dane prije Nove godine mnogi su Moskovljani čekali u redu za nabavu pšice, u gužvi GUM-a, najveće rohne kuće. U najvećoj zemlji mnogo loga se čini prevelikim. Popul "Rusije" hotel sa šest tisuća letjaja! Hotel "Moskva" nije velik poput "Rusije", niti slijajan poput "Kosmosa", ali ima jednu neponovljivu prednost za grad dug više od 40 kilometara — nalazi se u središtu. Prekoputa (put se sastoji od desetak prometnih traka u istom smjeru) je središnji Lenjinov muzej,iza ugla je Boljšoj, a odmah pored hotela Crveni trg sa Lenjinovim mauzolejom i zidinama Kremlja.

U novogodišnjoj zabavi s pogledom na zdenici su pet minuta prije poneti napusilli binu i upaliti radio. Sluša se novogodišnja poruka sovjetskom narodu, ugodan glas druga Gorbačova. Zhog razliku u vremenu Nova godina dva sata kasnije dolazi u Jugoslaviju. U to vrijeme u istoj sali hotela opet pucaju čampanjci, a sovjetski glazbenici i naši turisti pjevaju "Jugoslaviju".

A to je već druga pjesma...

Z. SEVERDIJA